

60.008/x

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

k e d d

bb 1. fordulat ablak-ügyben

i sb/gg um pp ál

1981. május 5.

... az épületek fűtésére használt energiának csaknem a felét befolyásolják az ablakok, amelyek - ha rosszul záródnak - az utcára engedik a fűtési energia 30-50 százalékát, s ráadásul huzatosá teszik és lehűtik a lakást. az így megszökő energia túlnyomó részét a korszerű ablakszerkezetek már feltartóztatják, s ezek hővesztésénél kétszer-háromszor annyit pazarolnak az országban jelenleg gyártott fakeretű ablakok, amelyekből évente 1,8 millió négyzetméter készül.

kedvező változás kezdődött a pvc-keretű ablakokkal, amelyekből az idén százezer négyzetméter készül, s további 30 ezer négyzetméter az ugyancsak kiváló minőségű műanyag bevonatu ablakokból. a valóban gyökeres fordulatot az építésügyi és városfejlesztési minisztériumnak most lezáruló pályázata igéri, mert eszerint a legkedvezőbb ajánlatok támogatásával - különböző kedvezményes fejlesztési hitelek megadásával - a tervidőszak végéig évi egymillió négyzetméter korszerű, energiatakarékos ablak gyártásának feltételeit teremtik meg. az ajánlatok értékelése megkezdődött, s rövidesen döntenek a fejlesztési kölcsönökről.

/folyt.köv./

- 1 -

BT

bb 1. /fordulat ...1.folyt./um

a javaslatokat bíráló szakemberek csak a korszerű ablakok gyártásának fejlesztése előtt nyitnak zöld utat, eszerint a minisztérium gondoskodik arról, hogy mindegyik új fajta ablakot már hőszigetelő üveggel lássanak el, amelynek szállítására az üvegipari művek készen áll. az évm kérésére az elzett gyárt licencvásárlási tárgyalásokat kezdett, hogy olyan korszerű zár-szerkezetek és egyéb vasalások gyártására rendezkedjen be, amelyekkel nemcsak egy-két helyen, hanem 60 centiméterenként rögzítik az ablakszárnyat, de egy kilincs különböző irányu elforgatásával ugyanaz az ablak hagyományos módon nyitható, vagy a szellőztetés érdekében buktatható. tárgyalásokat kezdtek a taurus gumipari vállalattal tartós gumi- és műanyag tömítő-anyagok gyártásáról, hogy tökéletesen szigetelhessék az ablak-réseket, megszüntessék a huzatot, az energiavesztéseket. az új gyártási módszerek szerint olyan ragasztási és illesztési eljárásokat alkalmaznak, amelyek a faablakkeret vetemedését megszüntetik, s ennél fogva később sem lesz gond a zárással, nyitással, illeszkedéssel.

a számítások szerint a korszerű ablakok drágábbak a korábbiaknál, de az energiatakarékosabbal a nagyobb költségek öt év alatt megtérülnek. ugyanakkor az új fajta ablakok növelik a lakók kényelmét, az ablaktisztítási munkát felére csökkentik, egyszerűsítik a lakás szellőztetését, s ha bezárják az ablakokat, akkor az utca pora sem juthat be a lakásba. az idén már várhatóan 10 000 lakást, s 1985-ben pedig 90 000 otthont láthatnak el ilyen korszerű, energiatakarékos ablakokkal. /mti/

-.-

bb 2. kiterjesztik a mezőgazdasági kisgépkölcsönzést

1 jf/s um pp ál

1981. május 5.

az agrotröszt vállalatának kisgépkölcsönző szolgálata, amely a vidéki agroker-kirendeltségeken önállóan, másutt pedig az áfész-ekkel, a tsz-ekkel és a mezőgazdasági szakcsoportokkal közösen tevékenykedik, az idén már az összes megyében fióküzletet létesít. így mindenhol hozzáférhetővé válnak majd a kisgépek, kistraktorok, kapák, permetezők, stb. ezekből gyakran nincsen elegendő az üzletekben, a megrendelésekre több esetben csak előjegyzést vesznek fel, és így nagy szükség van a kölcsönzött géppálmányra. az év második felében magyar gyártásból minden eddiginél több motoros talajművelő berendezés kerül majd az üzletekbe, és várhatóan némileg mérséklődik az érdeklődés a kölcsönzés iránt, a kistermelők és a kistelek-tulajdonosok egy része azonban továbbra is törzsvendég marad, s ezért javítják ellátásukat.

/folyt.köv./

- 2 -

07

bb 2. /kiterjesztik a ...folyt./um

már eddig is nyolc megyében álltak a kistermelők rendelkezésére a gépek. egyebek között 120 permetezőgép, 90 szőlő-prés és több száz kismotoros kapa és különböző méretű univerzális gép volt a kölcsönző boltokban. a tavaszi-nyári hónapokban csaknem mindenütt nagy az érdeklődés. a gépek értéke elérte a hatmillió forintot. az agroker vállalatok mellett a belkereskedelmi kölcsönző is foglalkozik ezzel a szolgáltatással, több mint 200 talajművelő berendezést biztosítanak erre a célra.

az üzletekben ezekben a hetekben nagyüzem van, különösen a hét végeken kölcsönöznek sokan mezőgazdasági eszközöket, felszereléseket. /mti/

-.-

bb. 3. bányászoknál, építőknél, iparban - orvos a munkahelyen - fölérképezik, megelőzik a szakmai ártalmakat tatabányán

ráb/az/rj ál

1981. május 5.

korszerű üzemi orvosi rendelő építését kezdték meg a csordakuti és a nagyegyházi bányánál, hogy a tatabányai szénbányák legujabb

üzemeinek dolgozóit is bevonhassák a munkahelyi egészségügyi szolgálatba. a szénbányák többi bányájánál már korábban megszervezték a dolgozók orvosi ellátását, s a vállalat az idén is jelentős összeget költ a dolgozói egészségvédelmére. a hazai szénbányák közül a tatabányainál nyitottak elsőként munkalélektani laboratóriumot, ahol a szokásos alkalmassági vizsgálatokon kívül nemrégiben rendszeressé tették azoknak a dolgozóknak a fiziológiai, pszichológiai vizsgálatát is, akik többször szenvednek üzemi balesetet. újabban a zajártalom megelőzéséhez, a világítástechnikai kérdések eldöntéséhez és az új munkahelyek is igénybe veszi a vállalat a munkalélektani laboratórium javaslatait.

→ nyitásokon

az idén új berendezésekkel egészítette ki a szénbánya vállalat a bányászok fizioterápiás intézetének műszerparkját is. a korszerű gyógyfürdőben naponta kétszáz-kétszázötven beteg kap többféle kezelést is.

a szénbányákon kívül a város más üzemeiben is fejlesztik az orvosi ellátást. a megyei állami építőipari vállalatnál például az idén fejezték be az egészségügyi hálózat kiépítését. berendezkedtek a fizioterápiás, a nőgyógyászati és a fogászati szakrendelésre. jelentős eredményt értek el az építőipari vállalatnál a foglalkozási ártalmak megelőzésében, s a munkaidő kiesést is csökkentették a házon belüli szakrendelésekkel. a sok nőt foglalkoztató tatabányai gyárakban is megszervezték a betegségek megelőzését szolgáló szűrővizsgálatokat /folyt.köv./

-3-

07

bb. 3. bányászoknál... 1. folyt./rj

az üzemi egészségügyi szolgálat tatabánya valamennyi jelentősebb üzemében működik: több mint 40.000 dolgozó részesül a munkahelyén egészségügyi ellátásban. az üzemorvosok bekapcsolódtak a munkahelyi ártalmak pontos feltérképezésébe, részt vesznek a munkahelyi szemléken és segítenek a rehabilitációs munkakörök kijelölésében is.
/mti/

-.-

bb. 4. konténer -pályaudvar lesz szegeden

dob/az/rj ál

1981. május 5.

konténerben utazik már szegedről a fűszerpaprika, a konzerv, a kenderzsineg, a divatöltöny és a divatcipő, ugyanigy érkeznek a házgyári lakások szerelvényei, a szegedi máv igazgatóság most egy-egy nap száz konténert küld-fogad, a husztonnás szállítótartályokban továbbított áru mennyisége másfélszer annyi, mint tavaly volt. a háztól-házig áru fuvarozás népszerűségére jellemző, hogy a délmagyarországi magas és mélyépitő vállalat a tavalyi tiz helyett idén már ötvenöt konténerben szállítat. a hódmezővásárhelyi porcelángyárból érkező falburkoló csempét s a máshonnan befutó radiátorokat és a más szerelvényeket, víz-, gáz- és villanszerelési cikkeket, a beépítésig a konténerekben raktározzák is, ezzel számottevő költséget megtakarítva.

a szállítótartályok korszerű rakodására a szegedi máv igazgatóság a gazdaságossági okokból néhány éve megszüntetett szegedi kisvasút központi állomását alakítja át az idén korszerű konténer-pályaudvarrá.
/mti/

-.-

bb. 8. bödön, korsó, vizesedény- kerámiák az őrségből

kre/rj az ál

1981. május 5.

harmincféle őrségi parasztedény gyártását kezdték meg a magyarországi kerámiagyárban. eredetileg úgy tervezték: az év végétől készítik ezeket a lábasokat, bödönöket, korsókat, fazekakat, vizesedényeket, de a különböző kiállításokon bemutatott mintakollekció iránt akkora volt a hazai és külföldi érdeklődés, hogy előbb hozzáfogtak a munkához. a gyár kutatja és gyűjti az egykori őrségi fazekasok termékeit, s ezek alapján támasztja föl a hajdani formákat, motívumokat. a fedőmázás eljárással készülő-ránézésre réginek tűnő - őrségi edények még ebben a hónapban kaphatók lesznek.
/mti/

-.-

-4-

bb. 5. teljeskörű a gyerekek fölkészítése az iskolára baranyában

igó/rj az ál

1981. május 5.

baranyában számottevően csökkent az iskolák közötti színvonalkülönbség, mégpedig annak köszönhetően, hogy a tanácsok jelentősen javították az alapiskoláztatás személyi és tárgyi feltételeit. a megye aprófalvas jellege és a lakosság etnikai összetétele miatt az országos átlagnál kedvezőtlenebbek voltak az oktatás körülményei és jórészt ma is azok. a kisterleplések fokozódó elnéptelenedése következtében minden második általános iskola megszűnt. a tanácsok tervszerű körzetesítéssel olyan iskolanagyságot alakítottak ki, amelyben a korábbinál jobbak az oktatás feltételei; ma átlagosan kétszáznegyven gyerek tanul egy-egy baranyai általános iskolában, csaknem kétszerese a tiz év előttiének. ennek eredményeként az összevont tanulócsoporthoz diákjainak aránya negyedére- négy százalékra - csökkent. elősegítette ezt, hogy az ötödik ötéves tervben kétszázötven osztályteremmel gyarapodtak az általános iskolák. az alapiskoláztatás eredményességét javítja, hogy a baranyai városokban és községekben ugyszólván teljessé vált a gyerekek felkészítése az iskolára, különösen erőteljesen fejlődött az óvodai előkészítés, hiszen minden tiz kisgyerek közül nyolc jár óvodába.

baranyában a képesítés nélküli nevelők aránya az országos átlag alá csökkent, egyidejűleg általánossá vál a szakrendszerű oktatás. figyelemreméltó módon fejlődött a nemzetiségi származású gyerekek iskolára való előkészítése, s ma már négy és félezer német, illetve délszláv kisdíák tanul anyanyelvén az általános iskolákban. a kedvező változások elősegítették, hogy a tankötelezettség - mint alapvető állampolgári jog s kötelezettség - a korábbinál szélesebb körben érvényesül. a tankötelezettség felső határát jelentő tizenhat éves korig a gyerekek 91-92 százaléka fejezi be az általános iskolát baranyában. /mti/

-.-

bb. 6. bővítik, korszerűsítik a dél-dunántúli nagyothalló gyermekek iskoláját

gom/rj az ál

1981. május 5.

megkezdtek a belső szerelési munkákat abban az új, tizenhat tantermes iskolában, amellyel a siketek kaposvári általános iskoláját és nevelőotthonát bővítik.

/foly.köv./

-5-

67

bb. 6. / bővítik, korszerűsítik... 1. folyt./rj
b nyitották

a dél-dunántúli nagyothalló gyermekek gondozására, nevelésére szolgáló intézményt, még a század elején építették meg, s bár azóta kétszer emeletráépítással bővítették, ma már nem felel meg a korszerű nevelési követelményeknek. a régi épülethez csatlakozó új háromszintes szárnyat huszonnégy millió forint költséggel építették, rendezték be. helyet kapott benne a hallás-ritmus nevelés célját szolgáló terem, több különleges szaktanterem és egy száz négyzetméter alapterületű tornaterem is.

a gyerekek szeptembertől vehetik birtokba új iskolájukat, a régi épületet teljes egészében otthonná alakítják át. így megvalósulhat a pedagógusok terve: a személyiség fejlődését jól segítő, hét-nyolc személyes csoportokat szervezhetnek, a gyermekek kisebb, meghittebb szobákban lakhatnak. a tizenhat éves korukig itt lakó, nagyothalló dél-dunántúli fiúk és lányok egy kondicionáló terem is birtokbavehetnek majd. /mti/

-.-

bb. 7. fakad a szőlő tokaj-hegyalján

kör/az/rj ál

1981. május 5.

hűvös idővel köszöntött be a május, ám az idei tavaszon eddig is több volt a napfényes órák száma tokaj-hegyalján, mint a korábbi esztendőben; így lehet, hogy a szokásosnál másfél héttel előbb, már ezekben a napokban fakad a szőlő. főként a déli-délkeleti lejtőkön telepített ültetvényekben - például a tarcali terézián, a mádi királyokon és tokaj határában - jelentek meg vesszőkön a levelek. a laza, lösz talajokon vannak olyan dülők, ahol a tőkék már három-négy levelet is hajtottak. a keleti és a nyugati lejtőkön, ahol kevesebb napfény érte az ültetvényeket, a fakadás még csak kezdődik.

mind a téli, mind pedig a tavaszi fagyok összességében a rügyek egyötödét -harmadát tették tönkre, a kárt azonban ellensúlyozhatják, hogy a hóalaj hajtásokban lévő alvó rügyek is kifejlődnek, ha kedvez az időjárás. a terméskilátások egyébként is biztatóak; egy-egy rügyben két-három fürtképződmény van. /mti/

-.-

-6-

bb. 9. számvetésre készülnek a főváros ifjúkommunistái - tarcsi gyula nyilatkozata

1/gy/rj bc ál

1981. május 5.

az utóbbi hónapok a főváros 174 ezer ifjúkommunistájának életében is a mozgalmi munka eredményeinek és fogyatékosságainak mérlegelését, a számvetés időszakát jelentették: mintegy 7500 alapszervezeti taggyűlésen, majd 800 munkahelyi és tanintézeti kisz küldöttgyűlésen, végül a kerületi k

ldöttértekezleteken felelősségteljes, sokoldalú viták után fogadták el a kisz munkáról szóló beszámolókat és összegezték a kisz kb-nak az ifjuság minden rétegét érintő kongresszusi levelével kapcsolatos észrevételeiket, javaslatukat. az ifjusági szövetség közelgő x. kongresszusának fővárosi előkészítőit a vasárnapra tervezett budapesti küldöttértekező zárja le. milyen mozgalmi eredményekről adhatnak számot a főváros ifjúkommunistái, mozgalmi munkájukban hogyan érvényesítették a kisz ix. kongresszusának határozatait? - a tapasztalatok alapján erről tájékoztatta tarcsi gyula, a kisz budapesti bizottságának első titkára az mti munkatársát.

- az előkészítő munka legfőbb eredményét abban látjuk, hogy a taggyűlések, a küldöttgyűlések a korábbiaknál jóval aktívabbak, önkritikusabbak voltak. bizonyítva ezzel is, hogy a kisz-tagság, a főváros fiataljai nagy várakozással tekintenek az ifjusági szövetség legmagasabb fórumának tanácskozása elé. a helyi kisz munkáról, vagy a kisz kb kongresszusi leveléről folytatott párbeszédben a tanácskozások résztvevőinek fele véleményét mondott, nagy többségük érdemben egészítette ki az országos párbeszédet arról: hogyan, miként lehetne még vonzóbbá, eredményesebbé tenni pártunk ifjusági szervezetének munkáját.

- az elmúlt hetekben lezajlott viták tanúsága szerint a főváros kiszesei igazolták, hogy ifjusági szövetségünk mindinkább a társadalmi-politikai mechanizmus szerves részévé válik, s a párt politikájának végrehajtásán munkálkodva kiveszi részét a politika alakításából is. a főváros ifjusági mozgalmanak fontos szerepe van például a várospolitikai döntések előkészítésében. budapest gazdasági, politikai feladatainak megoldásában a felnőtt társadalom eddig is számított a fiatalokra, a kisz-re. ennek alapját az ifjusági szövetség munkájának fejlődése, a párt politikájának megvalósításában való részvétele biztosíthatja a jövőben is. általános vélemény alakult ki arról is, hogy a kisz szervek és szervezetek kezdeményezéseikkel, akcióikkal vállaljanak növekvő szerepet a főváros közéletében, a fiatalok élet- és munkakörülményeinek javításában.

/folyt.köv./

-7-

07

bb. 9. / számvetésre készülnek... 1. folyt./rj

egyértelmű volt abban is, hogy folytatnunk kell a fővárosra jellemző ifjúsági rétegek szerint - munkás-, értelmiségi-, egyetemista-főiskolás, középiskolás- és szakmunkástanuló fiatalok - differenciál tevékenységünket. mégpedig úgy, hogy a jövőben jobban támaszkodjunk a helyi kezdeményezésekre, a különböző rétegek, korosztályok, csoportok javaslataira, az előkészítő tanácskozásokon egyértelműen megfogalmazódott: a kisz tagjainak példát kell mutatniuk mindennapi munkájukban, a tanulásban, csakis a felelősséggel, lelkiismeretesen végzett munka lehet tevékenységünk értékmérője, az egyének és a közösségek megítélésében egyaránt.

az - az eltelt időszakban az alapszervezetek napi tevékenységében kiemelt helyet foglalt el a termelési célok megvalósítása, s a kisz tagok többsége ifjúkommunistához méltóan veszi ki részét a termelőmunkából. szilárd cselekvési egység alakult ki olyan sajátos feladatok megvalósításának támogatásában, mint az ipari szelektív fejlesztése, a várospolitikai célok szolgálata, a gazdasági feladatok megoldása. céljainkat jól szolgálták a szocialista munka-eredmények születtek például olyan fontos gazdaságpolitikai feladatok megoldásában, mint a nagyértékű gépek kihasználásának, a gyártmányok minőségének javítása, s szűk gyártási keresztmetszetek feloldása, a berendezések gondos kezelése és karbantartása. kisz-szervezeteink nagy többsége gondot fordított az anyag- és energiatakarékosság helyi lehetőségeinek felkutatására, a fővárosi nagyberuházásokon kívül napjainkban is folytatódóan a metró, a nagy sportcsarnok építése felett vállalt védnökségek jól szolgálták és szolgálják a jövőben is ezek tervszerű megvalósulását. a fővárosi fiatalok ávenként több mint 3 millió munkaórát dolgoztak a területfejlesztésben, a városszépítésben.

az - küldötttertekezleteink, amely a fővárosi ifjúkommunisták háromszáztíz képviselőjének részvételével végzi majd felelősségteljes munkáját, természetesen az élet minden területére kiterjedően vonja meg az eddigi tevékenység mérlegét, továbbá megvitatja a x. kongresszus határozattervezetét, összegezve az alsóbb szintű viták tapasztalatait. tudjuk, hogy a küldötttertekezlet vitája, állásfoglalása, majd a kisz x. kongresszusának határozata alapján tovább növekednek a feladataink, de meggyőződésünk, hogy a főváros ifjúságának döntő többsége kész ezek megvalósítására, nagy feladataink, a fejlett szocialista társadalom felépítése érdekében - mondotta végezetül tarcsi gyula. /mti/

-8-

bb. 10. a szovjet kultúra és tudomány házának májusi programja

i/kj/rj bc ál

1981. május 5.

a fasiszmus felett aratot győzelem 36. évfordulójára több rendezvénnyel emlékeznek májusban a szovjet kultúra és tudomány házában. ez alkalomból - május 6-tól - a szovjet nép hősi tette címmel naponta vetítenek filmeket a semmelweis utcai intézményben. az évforduló alkalmából könyvkiállítás nyílik így jutottunk a győzelemig címmel. ünnepi klubesten emlékezik a győzelem napjára a szocialista brigádok klubja - május 7-én -, s dokumentumfilmekkel kísért előadás hangzik el a nagy honvédő háborúban aratot szovjet győzelem történelmi jelentősége és az szkp külpolitikája a jelenlegi szakaszban címmel.

az ember és haladás filmklub e havi programjában többek között szibéria kőolajával, a szovjet és a magyar bányászok együttműködésével, a vlukán születésével, valamint az elektrochnikának a gyógyításban betöltött szerepével ismerteti meg az érdeklődőket. az ismeretterjesztő és a dokumentumfilmek sorában ezuttal - május 8-án - levetítik a nagysikerű hat év történelem című tv-sorozatának a berlini csata című epizódját.

a világhírű tretyakov galéria termeibe könyvkiállítás kalauzolja el a látogatókat a muzeum alapításának 125. évfordulója alkalmából. évfordulós rendezvény lesz - május 18-án - mihail bulgakov 90. születésnapján tartandó zenés irodalmi est is. május közepéig fogadja a látogatókat a házban a kozmikus rajzok című kiállítás, amelyen magyar gyermekek gagarin űrutazásának 20. évfordulójára készített rajzai láthatók.

továbbra is várja a legkisebbeket a napocska gyermekklub, ahol vasárnaponként mese-, rajz- és bábfilmeket vetítenek. /mti/

bb. 11. május muzeumi műtárgyai: egyiptomi cédrus-szobor, karamáni kőlim, rippl-rónai-festmény

i/is/rj bc ál

1981. május 5.

a szépművészeti muzeumban az egyiptomi gyűjtemény új szerzeménye egy előkelő thébai hivatalnokot, neb-dzsefaut ábrázoló, cédrusból faragott szobor a hónap műtárgya. az álló férfialakot - a thébai művészek és kézművesek egyik előljáróját - hieroglif feliratsorok hálózják be. az idősámításunk előtt 1300 körüli időkből való lelet az egykori kézműves település temetőjéből, deir el-medinából származik. a 30 centiméteres cédrus szobrocskát a muzeum első emeleti körfolyosóján láthatja a közönség. /folyt.köv./

-9-

bb. 11. /május muzeumi... 1. folyt./rj

magyarországon az iparművészeti múzeum rendelkezik a legnagyobb keleti szövött szőnyeg-gyűjteménnyel. itt a gazdag anyag egyik legszebb darabja, egy XIX. század elejéről származó karamáni kelim lesz május műtárgya. a kelim erős szálú gyapjuból szőtt, növényi színezékekkel - zölddió burkával, sáfránnyal - festett, gazdag mintakínccsel díszített szőnyeg. törökországban karamán kisváros és környéke az ősi fészke a kelim-készítésnek, s a legszebb s legrégibb rajzolatú kelimeket karamánli-nak is nevezik. a fekvő szövőszékeken készített 70-90 centiméter széles, 4-5 méter hosszú kelimek a pásztorkodó törzsek sátrainak belsejét díszítették, de használták kocsitakarónak is. Európában ajtófélfák, ablakok díszítésére alkalmazták, innen ered a karamáni függönyszárny elnevezés. a most kiállított szőnyegpár érdekessége, hogy díszítésében az óvó és védő talizmánok, a geometriai ábrák, a termékenység szimbolizáló kocszarv ornamentikák, a madárpárokra és kettős kígyókra emlékeztető motívumok mellett az igen ritkán ábrázolt emberalakok is előfordulnak.

őreganyám a címe annak a - 152x111 centiméteres - rippl-rónai olajfestménynek, amely a nemzeti galériában a budavári palota c/épületének földszintjén látató május műtárgyaként. a művész e képét az általa fekete korszaknak nevezett években, a múlt század végén festette a franciaországi neuilly-ben. asikyszerű komponálás és az erős sziluettrajz szecessziós formajegyeket tükröz, s a barna-szürke tónusu festményből egyedül az öreg, ráncos, megfáradt arc emelkedik ki világosságával és plaszticitásával. a festő művészetében később nagy hangsúlyt kapó enteriőrnek itt csak jelzései a kandallópárkány virággal és a karosszék-láthatók.

ripl-rónai józsef először 1894-ben mutatta be ezt az alkotását, amelyről a korabeli kritika elismerően nyilatkozott, s e képre felhívva hívta meg őt gauguin párizsi műtermébe. /mti/

bb. 12. tovább bővül a mokép köznevelődési filmtárának anyaga
1/ár/rj bc ál 1981. május 5.

a mezőgazdasági, valamint a közlekedésbiztonsági témájú dokumentum-, ismeretterjesztő és oktatófilmeket a jövőben a mokép forgalmazza az országban. a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumnak, az országos közlekedésbiztonsági tanácsnak és a mokép-nak a napokban megkötött szerződése azt a célt szolgálja, hogy az eddigieknél szélesebb körben jussanak el az érdekeltekhez a szakmai oktatómunkát, illetve propagandatevékenységet segítő filmek. a szerződés értelmében szeptember 1-től a mokép budapesti köznevelődési filmtárából, illetve a vállalat fővárosi debreceni, pécsi, győri és szolnoki kirendeltségétől kölcsönözhetnek vállalatok, tanintézetek, köznevelődési intézmények, filmklubok ilyen rövidfilmeket. a kölcsönözhető művekről a mokép külön katalógust állít össze. /mti/

bb. 13. floriana kincsei: ékszer, olajos üvegcsé

dáv/az/ig ál

1981. május 5.

a negyedik század első feléből származó, késő római kori nagy-kiterjedésű temető feltárásához láttak hozzá a székesfehérvári istván király múzeum régészei a hajdani floriana területén, csákváron. a feltárás eredményeként már eddig hatvannál több - leletekben igen gazdag - római kő és táglasirra bukkantak, s a feltételezések szerint a kutatott területen még többszáz nyugvóhelyet rejt a föld mélye. a sírokban rendkívül sok üvegholmit - illatszerez, olajos üvegcséket, nagyobb méretű palackokat - valamint ékszereket, kapcsokat, diszes karpereceket, övcsatokat találtak.

a leleteknek rendkívüli értéke, hogy a negyedik század első feléből származik, a késő római korból ugyanis kevés emlék maradt ránk. /mti/

bb. 14. könyv veszprém megye történelmi emlékeiről

feh/az/ig ál

1981. május 5.

most jelent meg az a kétszázoldalas tanulmány, amelyben számbavették veszprém megye történelmi emlékeit, műemlék épületeit, kegyeleti helyeit. a hazafias népfront honismereti munkabizottsága kutatókkal összefogva két éves munkával gyűjtötte kötetbe egyebek között a reformkori Magyarország földkultúrájának hagyományait, a korai magyar színjátszás emlékeit, a szőlő és borkultúra értékeit, a füredi anna-bálok történetét, a középkori csaták helyeit, a szabadságharc katonai vezetőinek síremlékeit, a tanácsköztársaság mártírjainak emlékműveit. /mti/

bb. 16. szabadidő cipők martfűről

end/az/ig ál

1981. május 5.

a martfői tiszta cipőgyárban elkészült a szabadidő cipők első mintakollekciója. a könnyű, esztétikus férfi és női lábbelik világos bőr felsőrésszel, fehér, sárga, piros és kék díszítéssel készültek. az utcai viseletre szánt, kényelmes cipők - hamarosan kezdődő - sorozatgyártásában a sportcipő gyártás során szerzett tapasztalatait hasznosítja a vállalat. az új szabadidő cipőket a második féltől szállítják a boltokba. /mti/

08.30/ig

- 11 -

909/17

bb.15. új tervek a középtiszavidéki tájkörzet természeti ritkaságainak védelmére

end/az/ig ál

1981. május 5.

a középtiszavidéki tájvédelmi körzet újabb természeti ritkaságainak oltalmára készített tervet a szolnok megyei környezet- és természetvédelmi bizottság javasolja, hogy a már féltő gonddal óvott tiszakürti és tiszai arborétum, a különleges növények borította kúnhalmok, a kastélyparkok, a természeti ereklyeként őrzött fák, a folyóvölgyi vízi mardátelepek mellett helyezték védelem alá a hortobágy-berettyó turkevétől ecsegfalva térségéig terjedő szakaszát, a vízmenti területen az alföldi rovar és madárvilág figyelhető meg.

tervben szerepel a tiszai árvízvédelmi töltésén kívül eső holágak, nádasok, tocsogók védelme. ezek egyike-másika az algák, moszatok világát rejti. a hortobágyi nemzeti parkot érintő nagykunsági körzetben az értékes fák és növényritkaságok mellett a vízmenti, népes gémtelepek, bakcsótanyákat védik majd. a tiszazug térségében az ősi szikes területek maradványait, az évszázados fákat, fasorokat, a viziszárnyasoknak háborítatlan fészkelőhelyeket nyújtó nádasokat kívánják megőrizni az utókornak. /mti/

- . -

bb.17. ismét végig járnak a villamosok a xiii. kerületi béke utcában

i/kf/gk/ig hgy

1981. május 5.

a vízművek kedd reggelre megszüntette a béke utcai vízszivárgást és 7 órára helyreállították a javítás miatt felbontott villamospulyát is.

a bkv ügyeletének jelentése szerint a munka befejeztével kivonták a forgalomból a frangepán utca és a szent istván körút között ideiglenesen közlekedő buszokat, s 7 óra 07 perckor helyreállt a menetrendszerű forgalom a vonalon, a béke utcában ismét végig járnak a 12-es és a 14-es villamosok. /mti/

- . -

09.15/ig

- 12 -

g. sz. 07

bb.18. kivégezték az álmosdi gyilkost

gk/zsu hgy

1981. május 5.

a falujában rettegett, alkoholista nagy Lajos 1979. június 16-án este Álmosd községben - egésznapos italozás után - az utcán késsel három embert megölt, a negyediket pedig életveszélyesen megsebesítette, a legfelsőbb bíróság helyben hagyta a nagy Lajos Álmosdi lakos bűnjegyében első fokú eljárást Debreceni megyei bíróság halálos ítéletét. a kegyelmi kérvény elutasítását követően az ítéletet végrehajtották. /mti/

- . -

bb.19. a kanadai parlamenti küldöttség keddi programja

t/me/s/ig hgy

1981. május 5.

az országgyűlés meghívására hazánkban tartózkodó kanadai parlamenti küldöttség kedden a hősök terein megkoszorúzták a magyar hősök emlékművét. a koszorúzásnál jelen volt Péter János, az országgyűlés alelnöke és Csehik Ferencné, Budapest főváros tanácsának elnökhelyettese. megjelent Dorothy Jane Armstrong, Kanada budapesti nagykövete.

/folyt. köv./

bb.21. eltűnnek a putrisorok - a cigánylakosság helyzetéről tanácskozott a Zala megyei tanács végrehajtó bizottsága

tas/az/ig hgy

1981. május 5.

az utóbbi években tovább javult a zalában élő cigányok helyzete, jelentős előrelépés történt foglalkoztatásukban: a munkaképeskorú férfiak 75, a nők 25 százaléka dolgozik rendszeresen - állapították meg a Zala megyei tanács végrehajtó bizottságának keddi ülésén.

a tanácsok és a munkaerőközvetítő irodák sikeresen segítették a cigányok elhelyezkedését, igyekeztek felkelteni, erősíteni munkavállalási hajlandóságukat. a putrisorokat sorra lebontják, már csak Keszthelyen, Csonkahegyháton, Galambokon, Tüskeszentpéteren, Zalakaroson és Zalaszentivánon vannak 3-5 viskóból álló telepmaradványok. a VI. ötéves terv ideje alatt 55 telepi és 80 szociális szempontból nem megfelelő körülmények között élő cigánycsalád lakásgondját oldják meg, amihez a feltételeket megteremtették.

az általános iskolába valamennyi tanköteles cigánygyereket beiratják, de egyelőre csupán 27 százalékuk végzi el - jórészt 16 éves korára - a nyolc osztályt. az 1973-ban létrehozott csapi cigánykollégiumban folyó nevelőmunka tapasztalatai kedvezőek: a tanulók döntő többsége megállja a helyét az alsó tagozatban, s eredményesen tanul tovább. /mti/

12.30/ig

- 13 -

13.10

bb.20. kerti kisgép-bemutató debrecenben

tár/az/ig hgy

1981. május 5.

háztáji és kisgazdaságok kertigépeinek bemutatóját rendezték meg kedden debrecenben, a hunyadi termelőszövetkezet falkolájában. az érdeklődők működés közben tekinthették meg a japán honda cég licence alapján jugoszláviában gyártott f 400-as és f 600-as típusu kerti traktorokat és a hozzá kapcsolható különféle kertművelő eszközöket, a gépeket - amelyekből eddig hármezer érkezett az országba - a jugoszláv gyártóüzem szakemberei mutatták be debrecenben.
/mti/

bb.22. az akadémiai közgyűlésének második napja

t/mg/km/dg/zsu hgy

1981. május 5.

zárt ülésel folytatta munkáját kedden az mta várbeli kongresszusi termében az akadémia idején, 141. közgyűlése, elsőként szentágothai jános, az mta elnöke tartotta meg vitaindítóját, melyben mindenekelőtt a tudománypolitikai stratégia megújításáról és az abból fakadó akadémiai feladatokról beszélt.

az utóbbi öt évben jelentős változások tapasztalhatók a világgazdaságban és a világpolitikában. ez a tény parancsoló követelményeket állít tudománypolitikai stratégiánk újragondolására és módosítására - hangsúlyozta. a világ tudományos haladási irányát elemezve rámutatott, hogy felgyorsult a fejlődés, s ezzel egyidejűleg megnőtték a kutatási költségek és a kutatásokra fordított munkaidő. ennek az ellenszere itthon sem a kutatási segéderő, segédszemélyzet gyarapítása, hanem a számítógépesítés, a mérések, értékelések automatizálása lehet. a nemzetközileg általánossá vált kutatási csoport- vagy team-munkával kapcsolatban megállapította, hogy hazánkban még hiányzik a valódi tudományos kutatás, amelynek keretei között az egymástól távol álló tudományterületek alkotóan és egyenjogúan találhatnának egymásra, egy-egy cél megvalósítására. pedig a tudományos kooperáció meghatározza ma már a tudományos munka eredményességét. az elnök a tudományos közlések hazai helyzete kapcsán hangsúlyozta: a tudományos munkának nem a közlés a célja és értelme, hanem a kutatási eredmény.

ezek a gondok méginkább sürgetik a tudománypolitikai stratégia megújítását, s ennek középpontjába a teljesítményt és a hatékonyságot kell helyezni - szögezte le szentágothai jános. - ez viszont elengedhetetlenné teszi az objektív mérést, a kutatómunka és az eredmények tényszerű, valós értékelését. az értékeléssel kapcsolatban rámutatott tudományos minősítési rendszerűnt ellentmondásos gyakorlatára. míg a hosszabb távra szóló tudománypolitikai stratégia kialakításához, egy merőben új tudományos közlési rendszer kidolgozásához, vagy a továbbképzés reformjához viszonylag hosszabb idő - két év - áll rendelkezésre, a minősítési rendszer mélyreható átforgalmazása már nem tűr halasztást.

/folyt.köv./

12.25/zsu

-14-

13.07

14. *ho*

bb.22./az akadémia ... folyt./zsu

ezután az elnök az erőforrások szükségességéből eredő kutatási feladatokról beszélt, megállapítva azt, hogy hazánkban is, csakhogy, mint mindenütt a világban, a kutatásnak közelebb kell kerülnie a társadalmi és gazdasági szükségletekhez. a sok vitára okot adó alapkutatásokról szólva kijelentette: a társadalmi és gazdasági szükségletekhez való igazodás nem jelentheti az alapkutatások háttérbe szorítását, mert nagy gyakorlati és társadalmi jelentőségű eredményekre csak ott számíthatunk, ahol kiemelkedő alapkutatási eredmények születnek. mindezt példával bizonyította, amikor rámutatott arra, hogy gyógyszeriparunk fejlődése szoros összefüggésben van az alapvető biológiai kutatások színvonalával.

tudományos kutatásunk színvonalbeli és minőségi problémáiról szólva szentágothai jános célzott az utóbbi harminc évben elért kétségkívül nagy eredményekre, de a természettudományokban például ellentmondásos a helyzet. anélkül, hogy túlságosan mély következtetést vonnánk le a nemzetközi szakfolyóiratokban való megjelenésről, a minőségi színvonalra utal az a tény, hogy a hangadó nemzetközi szakfolyóiratokban viszonylag kevés hazai tudóstól származó publikáció jelenik meg.

szentágothai jános befejezésül szólt arról, hogy földünk nyersanyagkészlete csökken, környezetünk elszennyeződik, a föld népessége tulszaporodik, az emberiség tudati-kulturális fejlődése elmarad a ma igényeitől, mégsem állunk kiszolgáltatottan. ám naiv önelégültség volna, ha hamis biztonságérzetet keltve nem vennék tudomást itthon a világ globális problémáiról, mondván, hogy a földgömb békésebb szektorában élünk. a világ ma már túlságosan egységes rendszerré vált, semmint hogy bármilyen jó adottságok és politika mellett annak bármely része függetlenítse magát a globális problémáktól - mondotta.

ezt követően pál lénárd emelkedett szólásra.

pál lénárd főtitkári beszámolójában nagy vonalakban értékelte az elmúlt öt év akadémiai kutatómunkáját. szólt a tervekről is. előljáróban leszögezte: a politika kedvező feltételeket teremtett az alkotó kezdeményezésekhez, a tudomány társadalmi szerepének helyes megítéléséhez. a társadalom-építés eddigi eredményei pedig megfelelő alapot adnak a további előrelépéshez. hangsúlyozta: a tudományos tevékenységben a társadalmi felelősség növelésének, az eredményes munka nagyobb elismerésének, és a szürke közepszerűséggel párosult látszatmunka elutasításának az eddiginél nagyobb hangsúlyt kell kapnia.

/folytköv./

12.45/zsu

-15-

13.07

14. *ho*

az elért teljesítményeket vázolván rámutatott: az értékelés-kor azt kell számbavenni, hogy az eredmények hogyan szolgálják a társadalmi-gazdasági fejlődést. egyebek között elmondta, hogy az elmúlt öt évben tovább növelték jó hírünket a világban az elméleti fizika hazai művelői. példamutató munkát végeztek a magfizikusok, akik vonzó módon demonstrálják, hogy az alap kutatás és a gazdasági célú fejlesztő kutatás jól kiegészítik egymást. a szilárdtestkutatásban és annak gyakorlati alkalmazásában figyelemreméltó eredménynek számít a mágneses buboréktároló laboratóriumi példányainak előállítás és az ehhez szükséges technológiának kidolgozása. ugyancsak jelentős eredmények születtek a porkohászati eljárások elméleti tisztázásában és az új, nagy hatékonyságú hőkezelési eljárások kidolgozásában, valamint az üvegfémek kutatásában.

jelentős teljesítményekről számolhatnak be a kristályfizikusok is, akik gondos munkával kidolgozták néhány új iparág fontos, ugynevezett egykristály előállításának technológiáját.

elismerést váltott ki a magyar kutatóknak a szocialista országok interkozmosz programjában végzett munkája. különösen nagy sikert hoztak a közös szovjet-magyar ürröpülés során először alkalmazott új hazai műszerek.

az akadémia főtitkára ezt követően vázolta a számítástechnikában, a kémiai a biológiai és orvosi, az állatorvostudományi, a mezőgazdasági kutatásokban elért jeles eredményeket, majd rámutatott: az akadémiai kutatóhelyeken végzett természettudományi és műszaki kutatás minden elismerést megérdemlő teljesítményei ellenére sem váltott ki jelentős hatásokat a hazai termelő-értékesítő szférában és alig indított el sokat ígérő, bátor vállalkozásokat. ennek egyik döntő oka, hogy a tudományos tevékenységben még mindig nem érvényesülnek kellően a közvetlen gyakorlati érdekek. ezért változatlanul fontos követelmény, hogy az akadémiai kutatás már a megtervezés szakaszában az eddiginél nagyobb nyitottságot mutasson a társadalmi-gazdasági igények befogadására.

szólt ezután páll Lénárd a társadalomtudományi kutatások kiemelkedő eredményeiről. hangoztatta, hogy az akadémián végzett közgazdasági és szociológiai kutatások figyelemreméltóan segítették elő a világ társadalmi és gazdasági folyamataiban végbement változások felismerését, és ehhez igazodóan a hazai gazdaságpolitikában a szükséges korrekciók kimunkálását.

/folyt.köv./

13.00/zsu

-16-

14.05/4
14.05/40
P

jelentősek azok a megállapítások, amelyek a társadalmi tényezőknél - egyes esetekben az emberi tényezőknél - a gazdaságpolitikában jelentkező, fokozódó szerepére mutattak rá. az elmúlt időszak nem kis eredménye az is, hogy a társadalmi tényezők mellett a hazai közgazdasági gondolkodásban is mind inkább előtérbe kerültek a természeti tényezők, a természeti erőforrások és a gazdasági fejlődés közötti kölcsönhatások.

a jogi és államtudományi kutatások sorából a szocialista jogrendszer fő kérdéseit elméleti igénygel összefoglaló enciklopédikus munkát emelte ki, de felhívta a figyelmet arra is, hogy nem hozták meg a várt eredményt a közigazgatás korszerűsítését szolgáló kutatások. a történettudományi munkából az elmúlt évek jelentős és eredményes vállalkozásának ítélte a Magyarország története című sorozat megindítását, számos kötetének megírását, illetve megjelentetését. megemlítette továbbá a nyelv- és irodalomtudományi vállalkozások kiemelkedő teljesítményeit és elismeréssel szólt a klasszikus és a felszabadulás utáni magyar irodalom emlék- és forrásanyagainak feltárásáról, elemzéséről.

a továbbiakban az mta főtitkára körvonalazta az akadémia munkáját meghatározó fő elképzeléseket. figyelmeztetett arra, hogy az országos távlati kutatási tervben megfogalmazottakat felül kell vizsgálni és a társadalmi, gazdasági célokhoz való szorosabb kötődés érdekében korszerűsíteni, újra fogalmazni szükséges a fő kutatási irányokat. a távlati tervek mellett szükség van rövidebb időszakra szóló cselekvési programokra is, ilyen a vi. és a vii. ötéves népgazdasági terv sikeres végrehajtását is segítő, a gazdaság- és a tudománypolitika kapcsolatának szorosabbra fűzését szolgáló országos középtávú kutatási-fejlesztési terv. az ebben rögzített fejlesztési programok közül kettő végrehajtásáért az mta felelős, illetve további kettőben társfelelős. így az mta intenzíven részt vesz a mikroelektronikai alkatrészek, technológiák és alapanyagok kutatásában és fejlesztésében; az atomerőművek biztonságos üzemeltetését szolgáló tudományos munkákban; az anyagtudományi és az anyagtechnológiai, valamint a gazdaság szervezeti rendszerét vizsgáló kutatásokban.

/folyt.köv./

bb.23. halálos baleset

s/zsu kz

1981. május 5.

a vas megyei kisnyom külterületén németh lajos 21 éves autószerelő, egyházasrádóci lakos személygépkocsijával elütötte németh mihály 41 éves betanított munkás, helyi lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint németh lajos nem a látási viszonyoknak megfelelően vezette személygépkocsiját. a rendőrség folytatja a vizsgálatot./mti/

13.05/zsu

-17-

14.05/4
14.05/40
P

bb.25. időjárásjelentés

ig kz

1981. május 5.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. május 5-én.

szeles, hűvös idő

a skandináv-félsziget déli részétől, közép-európán át a balkán-félsziget középső részéig mintegy 1000 km széles alacsony nyomású zóna húzódik. ebben a zónában keveredik az enyhe és a hűvös levegő, hatására az előbb említett zónában erősen felhős az ég, többfelé esik az eső, zápor, főként olaszországban és a balkán-félszigeten helyenként zivatarok is keletkeznek. a legmagasabb nappali hőmérséklet európa nagy részén továbbra is több fokkal elmarad az évszaknak megfelelő átlagtól.

házánkban hétfőn a keleti, északkeleti megyékben a délelőtti órákban még néhány órán át sütött a nap. az ország többi részén azonban már jobbra borult maradt az ég. országszerte volt eső, záporosó, békésmegyében néhány helyen zivatar is keletkezett. a lehullott csapadék mennyisége többfelé elérte az 5, 9 mm-t de a nyugati megyékben helyenként 12, 17 mm-t, sőt sopronhórpácson 20, sopronban 21 mm-t mértek. a hőmérséklet napközben a nyugati, északnyugati országrészben csak 7, 12, máshol 13, 18 fokig emelkedett. Kedd hajnalra délnyugati, nyugati megyékben máshol 7, 11 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtti főként a nyugati, északnyugati megyékben felszakadozott a felhőzet, az ország többi részén erősen felhős, vagy borult maradt az ég. keleten és északkeleten több helyen esett az eső, záporosó. a dunántúlon sokfelé megélénkült, helyenként megerősödött, néhány helyen viharossá fokozódott az északnyugati, északi szél. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 9 és 12 fok között változott.

helyenként 2,6, máshol

budapest belterületén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 9,5 fok, a százéves átlagnál 5,0 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 10 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 995 mbár, mérsékelten emelkedik.

a balaton vizének hőmérséklete síófoknál 11 órakor 11 fok volt.

/folyt. köv./
13.20/ig

- 18 -

14.31
17.07

bb.25. /időjárás ... folyt./ig

várható időjárás szerda estig:

a keleti, északkeleti országrészben is fokozatosan felszakadozó felhőzet, majd változóan felhős idő. kedden, főként keleten több helyen eső, zápor, néhány helyen zivatar. szerdán szórványosan zápor, zivatar. többfelé megerősödő, helyenként viharossá fokozódó északnyugati, északi szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 2, 7, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 13, 18 fok között.

a duna vizállása budapestnél 322 cm, hőmérséklete 11,0 fok. /mti/

bb.24. osztrák ügyészi küldöttség érkezett budapestre

jk/dg/ig kz

1981. május 5.

kedden - dr. szijártó károly legfőbb ügyész meghívására - hivatalos látogatásra osztrák ügyészi küldöttség érkezett magyarországra. a delegációt dr. ferdinand stiegelbauer, az osztrák legfelsőbb bíróság mellett működő legfőbb ügyész vezeti. /mti/

bb.26. a belöldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. május 5-én 14.00 óráig.

ig kz

1981. május 5.

- fordulat ablak-ügyben
- kiterjesztik a mezőgazdasági kisgép-kölcsönzést
- föltérképezik, megelőzik a szakmai ártalmakat tatabányán
- konténer-pályaudvar
- gyerekek felkészítése az iskolára
- bővítik, a dél-dunántúli nagyothalló gyerekek iskoláját
- fakad a szőlő
- vizesedény-kerámiák az őrségből
- tarcsi gyula nyilatkozata
- a szovjet kultúra és tudomány házána májusi programja
- május muzeumi műtárgyai
- tovább bővül a mokép közművelődési filmtárának anyaga
- floriana kincsei
- könyv veszprém megye történelmi emlékeiről
- új tervek a középtiszavidéki tájkörzet védelmére
- szabadidő cipők
- ismét végig járnak a villamosok a béke utcában
- kivégezték az álmosdi gyilkost

folyt. köv./
14.00/ig

- :19 -

14.40
17.07

bb.26. /a belföldi ... folyt./ig

- 19. a kanadai parlamenti küldöttség keddi programja
 - 20. kerti kisgép-bemutató debrecenben
 - 21. eltűnnek a putrisorok
 - 22. az akadémiai közgyűlésének második napja
 - 23. halálos baleset
 - 24. osztrák ügyészi küldöttség érkezett budapestre
 - 25. időjárás
 - 26. hírjegyzék
- /mti/

bb.27. kongresszusi oklevél átadási ünnepség szentesen

dén/ká/ig kz 1981. május 5.

szentesen, a pankotai állami gazdaság központjában rendezett ünnepségen kedden vette át a párt kongresszusi oklevelét a mezőgazdasági nagyüzem kossuth lajos nevét viselő szocialista brigádja. a kitüntetést gyárfás mihály az mszmp csongrád megyei bizottságának titkára adta át takács mihály brigádvezetőnek. /mti/

bb.28. gyarapodó szombathely - tervekről, feladatokról tárgyaltak a városi tanács és párt vb. együttes ülésén

lér/az/ig kz 1981. május 5.

szombathely hatodik ötéves tervének elkészítésekor figyelembe vették mindazokat a lakossági javaslatokat és igényeket, melyek teljesítésére lehetőség nyílik - állapították meg kedden szombathelyen, a város tanácsi és párt végrehajtó-bizottságának együttes ülésén.

/folyt.köv./
14.15/ig

- 20 -

bb.29. /gyarapodó ... folyt./ig

az új tervidőszakban, mint az ülésen a továbbiakban rámutattak, a város ipari -üzemek termelése 21-24 százalékkal nő, folytatódik a termékszerkezet váltás, a fejlesztésre mintegy 3 milliárd forintot fordítanak. tovább folytatódik a vasuti közúti közlekedés korszerűsítése. a vasut befejezi a szombathely-celldömök közötti pálya felújítását, átépítik a szombathely-körmeny, a szombathely-kőszeg és a szombathely-sopron vasutvonalat, elkészül szombathely-porpác között a második vágány. a kpm közúti igazgatóság befejezi a 87. számú főút városi átkelési szakaszának korszerűsítését, a csomópontokon jelzőlámpás forgalomirányító berendezéseket szerelnek fel. megkezdik az új távbeszélő központ építését, a derkovits városrészben 400 állomást összefogó alközpontot helyeznek üzembe. a kereskedelmi ellátás és vendéglátás fejlődését jelzi, hogy a boltok, éttermek együttes alapterülete mintegy nyolcezer négyzetméterrel bővül a következő félévhez képest.

a város hatodik ötéves terve 2.355 új lakás felépítésével számol, s különösen fontos feladatok közé sorolja a lakóházfelújítást, amire 642 millió forintot fordítanak. tovább nő a területi vízmű teljesítménye, bővítik a peremkerületek víz-hálózatát

a következő években új 16 tantermes általános iskola épül szombathelyen, a derkovits és a jóska olai városrészen, nyolc tantermmel bővül a tanárképző főiskola gyakorló általános iskolája. elkészül a kereskedelmi és vendéglátóipari szakközépiskola és szakmunkásképző, amely 16 tantermet, 174 diáknak otthont nyújtó kollégiumot, konyhát, éttermet, két tornatermet foglal magába. az ipari szakmunkásképzés is 16 tantermes új iskolával gyarapodik. a tanárképző főiskola hét tanszékkal, napi ezer ételporciót főző konyhával, étteremmel, egy 300 személyes kollégiummal bővül. országos és megyei támogatással megépül a szombathelyi képtár, s átadják rendeltetésének az új fedett-uszodát is.

újabb körzeti orvosi rendelők is várják majd a betegeket, a markusovszky kórház rekonstrukciójának folytatásaként készül el 280 millió forintos költséggel a szülészeti, gyermekosztály, a röntgenosztály, laboratóriumot magába foglaló tömb, s megkezdődik a vöröshadsereg uti kórház-egység felújítása és a művese állomás megépítése. /mti/

14.35/ig

- 21 -

bb.26. /a belföldi ... folyt./ig

19. a kanadai parlamenti küldöttség keddi programja
 20. kerti kisgép-bemutató debrecenben
 21. eltűnnek a putrisorok
 22. az akadémiai közgyűlésének második napja
 23. halálos baleset
 24. osztrák ügyészi küldöttség érkezett budapestre
 25. időjárás
 26. hírjegyzék
- /mti/

- . -

bb.27. kongresszusi oklevél átadási ünnepség szentesen

dén/ká/ig kz 1981. május 5.

szentesen, a pankotai állami gazdaság központjában rendezett ünnepségen kedden vette át a párt kongresszusi oklevélét a mezőgazdasági nagyüzem kossuth lajos nevet viselő szocialista brigádja. a kitüntetést gyárfás mihály az mszmp csongrád megyei bizottságának titkára adta át takács mihály brigádvezetőnek. /mti/

- . -

bb.28. gyarapodó szombathely - tervekről, feladatokról tárgyaltak a városi tanács és párt vb. együttes ülésén

lér/az/ig kz 1981. május 5.

szombathely hatodik ötéves tervének elkészítésekor figyelembe vették mindazokat a lakossági javaslatokat és igényeket, melyek teljesítésére lehetőség nyílik - állapították meg kedden szombathelyen, a város tanácsi és párt végrehajtó-bizottságának együttes ülésén.

/folyt.köv./
14.15/ig

- 20 -

1500
16.15

bb.29. /gyarapodó ... folyt./ig

az új tervidőszakban, mint az ülésen a továbbiakban rámutattak, a város ipari üzemek termelése 21-24 százalékkal nő, folytatódik a termékszerkezet váltás, a fejlesztésre mintegy 300 millió forintot fordítanak, tovább folytatódik a vasúti közúti közlekedés korszerűsítése. a vasut befejezi a szombathely-celldömök közötti pálya felújítását, átépítik a szombathely-körmend, a szombathely-kőszeg és a szombathely-sopron vasutvonalat, elkészül szombathely-porpác között a második városi átkelési szakaszának korszerűsítését, a csomóponton jelzőlámpás forgalomirányító berendezéseket szerelnek fel. megkezdik az új távbeszélő központ építését, a derkovits városrészben 400 állomást összefogó alközpontot helyeznek üzembe. a kereskedelmi ellátás ésvendéglátás fejlődését jelzi, hogy a boltok, éttermek együttes alapterülete mintegy nyolcezer négyzetméterrel bővül a következő félévtizedben.

a város hatodik ötéves terve 2.355 új lakás felépítésével számol, s különösen fontos feladatok közé sorolja a lakóházfelújítást, amire 642 millió forintot fordítanak, tovább nő a területi vízmű teljesítménye, bővítik a peremkerületek vízhálózatát

a következő években új 16 tantermes általános iskola épül szombathelyen, a derkovits és a jóska városrészen, nyolc tantermmel bővül a tanárképző főiskola gyakorló általános iskolája, elkészül a kereskedelmi és vendéglátóipari szakköznevelési iskola és szakmunkásképző, amely 16 tantermet, 174 diáknak otthont nyújtó kollégiumot, konyhát, éttermet, két tornatermet foglal magába. az ipari szakmunkásképzés is 16 tantermes új iskolával gyarapodik. a tanárképző főiskola hét tanszékkal, napi ezer ételporciót főző konyhával, étteremmel, egy 300 személyes kollégiummal bővül. országos és megyei támogatással megépül a szombathelyi képtár, s átadják rendeltetésének az új fedett-uszodát is.

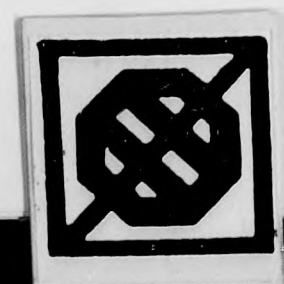
újabb körzeti orvosi rendelők is várják majd a betegeket, a markusovszky kórház rekonstrukciójának folytatásaként készül el 280 millió forintos költséggel a szülészeti, gyermekosztályt, a röntgenosztályt, laboratóriumot magába foglaló tömb, s megkezdődik a vöröshadsereg uti kórház-egység felújítása és a művese állomás megépítése. /mti/

- . -

14.35/ig

- 21 -

1500
16.15

bb.29. sajtótájékoztató a román nagykövetségen

t/of/gk/dg/ig kz

1981. május 5.

a román kommunista párt megalakulásának közelgő - május 8-1 - évfordulója alkalmából victor bolojan, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete kedden, a nagykövetség épületében sajtótájékoztatót tartott. az rkp hat évtizedes történetének, mai és holnapi programjának tükrében felidézve románia kommunistáinak egykori küzdelmét a kizsákmányolás és az elnyomás ellen és élenjáró szerepét a felszabadulás után az ország építésében, a szocializmus megvalósításában.

szólt a nagykövet egyebek között arról, hogy 1948 februárjában a román kommunista párt és a szociáldemokrata párt egyesítésével teremtették meg a romániai munkásosztály politikai, ideológiai és szervezeti egységét, forradalmi élcsapatát. az új társadalmi rend építésének, az ország gazdasági-társadalmi fejlesztésének vezető ereje a párt új alakított politikáját - mondta a nagykövet -, hogy középpontba állította a dolgozók életszínvonalának állandó emelését, a termelés fejlesztését, a tudomány, a művelődés felvirágoztatását és eredményeinek gyümölcsöztetését a gyakorlatban.

victor bolojan elmondta, hogy a 60 éves román kommunista párt történetéről hazájában országsszerte ünnepeken emlékeznek meg, s külföldön is számos rendezvény - magyarországon például munkásmozgalmi kiállítás - kapcsolódik a jubileumhoz. /mti/

bb.30. nemzetközi elméleti konferencia balatonföldváron

i/dg/ig kz

1981. május 5.

az mszmp központi bizottsága, valamint a kommunista és munkáspártok prágában megjelenő közös folyóirata, a béke és szocializmus szerkesztősége együttes rendezésében kedden háromnapos elméleti konferencia kezdődött balatonföldváron. napi-rendjén „a nemzeti és a nemzetközi dialektikája a munkásmozgalomban”, című téma megvitatása szerepel. a konferenciát, amelyen négy kontinens - európa, ázsia, amerika és afrika 47. kommunista és munkáspártjának képviselői vesznek részt, a házigazda magyar szocialista munkáspárt nevében óvári miklós, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára nyitott meg.

az mszmp képviselőjében a konferencia munkájában berecz jános, a kb osztályvezetője és lakos sándor, a kb társadalomtudományi intézetének tudományos igazgatója, a központi bizottság tagjai vesznek részt. /mti/

14.55/ig

- 22 -

1500

16. 15

bb.31. budapestre érkezett a bolgár ellátási miniszter

sl/gk/pp/gw kz

1981. május 5.

csikós-nagy béla államtitkárnak, az országos anyag- és árhivatal elnökének meghívására kedden küldöttség élén budapestre érkezett jordan mladenov, a bolgár népköztársaság közellátási és állami tartalékokügyi minisztere. vendéglátójával megvitatja az anyagi-műszaki ellátás irányításának magyar mechanizmusát, a termékgazdálkodás rendjében alkalmazott adminisztratív és közgazdasági eszközök érvényesülését, a kereskedelmi módszerek alkalmazását és továbbfejlesztését a termelőeszköz-kereskedelemben, valamint az állami tartalékolási politika irányelveit és gyakorlatát. /mti/

bb.32. konferencia a pénzügyi politikáról

t/sl/s/pp/gw kz

1981. május 5.

kedden, a magyar kereskedelmi kamara székházában két-napos konferencia kezdődött, amelyen a magyar közgazdasági társaság pénzügyi szakosztálya a vi. ötéves terv időszakának pénzügyi politikáját vitatja meg. a tanácskozást hetényi istván pénzügyminiszter előadása vezette be.

a miniszter rámutatott, hogy csak a hatékonyság növelésével teremthető fedezet a népgazdasági egyensúly javításához, az életszínvonalban elért eredmények megőrzéséhez. ezért a pénzügyi politikában erősítették a követelményrendszert. az ár-és pénzügyi szabályozó rendszer a vállalatok számára magasabbra emelte a mércét. az 1980-as esztendő a minőségi változások szempontjából jó kezdeti évnek bizonyult, eredményeinek megisméltése azonban a továbbiakban már kevés lenne. előbbre kell lépni mind a vállalati gazdálkodás, mind az állami irányítás, szabályozás és tervezés javításában.

megemlítette, hogy jelentős feladat hárul a bankok hitelezési tevékenységére. valamennyi jó cél elérését nem tudják finanszírozni, arra azonban mód lesz, hogy a versenyben a legjobbakat, a népgazdaság céljait leginkább segítő javaslatok megvalósítását hitellel támogassák. a vállalatok tehát számíthatnak olyan hitelekre, amelyek segítségével versenyképes exporttermelésüket fokozhatják. de nem számíthatnak olyan támogatásokra, amelyeknek védelme alatt az elavult termelési struktúrát, az alacsony hatékonyságot konzerválhatnák. ezt azért is fontos hangsúlyozni, mert a vállalatok most öntik végső formájába vi. ötéves tervüket, s szükséges, hogy a pénzügyi realitásokkal is számoljanak. vannak ugyanis olyan tapasztalatok, hogy ötéves tervük kidolgozásakor egyes vállalatoknál nem volt eléggé alapos a piaci helyzetelemzés, vagyis a tervet nem eléggé alapozták a várható értékesítési lehetőségekre. valamennyi vállalatnak érdeke, hogy termékeinek versenyképességéről gondoskodják, mert csak így boldogulhat.

/folyt. köv./
14.56/gw

- 23 -

1600

16. 15

bb.32./ konferencia a.....folyt./gw

a szigorubb követelmények a költségvetési szervektől is újszerű irányítási és gazdálkodási módszereket kívánnak. olyan cselekvési programok kidolgozását igénylik, amelyekben kifejezésre jut az ágazati és területi elképzelések összehangolása, a megoldandó feladatok anyagi megalapozása - mondotta a miniszter.

a konferencia kedd délután négy szekcióban folytatta, s szerdán fejezi be munkáját./mti/

bb.33. elfogadták az első magyar reklámetikai kódexet - ülést tartott a magyar reklámszövetség országos vezetősége

t/kf!ve/pp/gw kz

1981. május 5.

a reklámtevékenység eredményeit értékelte, a szakma gondjait, főbb tennivalóit összegezte keddi ülésén laudán ferenc, belkereskedelmi miniszterhelyettes elnökletével a magyar reklámszövetség országos vezetősége.

az ülésen egyebek között megállapították, hogy a propagandatarékosság miatt visszafogottabb, óvatos reklámtevékenység a múlt év második felében tuljutott a holtponton, a problémák ellenére sok vállalatnál egyenletesen fejlődött, gazdasági haszonnal is járt. élénküléséhez hozzájárult a többi között a termékszerkezet módosításával kialakult új árucikkek bevezetése reklámja, a külkereskedelmi reklám erősödése, új kereskedelmi egységek működése. miután sok termelő vállalatnál nyilvánvalóvá vált, hogy a tervezettnél nagyobb a nyereségük, több millió forintot adtak a kereskedelemnek. az összegből főleg árengedményes kereskedelmi akciókat népszerűsítettek, sok esetben azonban előkészítetlenül, gyakran etikailag is kifogásolható módon. nem használt a gazdálkodó vállalatoknak, s a reklám tekintélyének is sokat ártott például, hogy mire a hirdetések megjelentek, a reklámozott cikkek már elfogytak az üzletekben. ezért is határozták meg az ülésen a szövetség fontos feladataként a reklám kellő időben való, tartalmilag is megalapozottabb tervezését, szervezését. ezt a célt szolgálja a felsőfokú reklámoktatás előkészítése és megindítása, a gyenge, tartalmatlan, etikailag kifogásolható reklámtevékenység szigorubb kritikáját is.

az ülésen elfogadták az első magyar reklámetikai kódexet, amit a szövetség magára és tagjaira nézve kötelezőnek ismer el és tagsági körén kívül is alkalmazásra ajánl.

/folyt.köv./
15.10/gw

- 24 -

16⁰⁵
18.

bb.32./konferencia a.....2.folyt./gw

a május 5-én é

letbe lépett kódex a belkereskedelmi törvény és egyéb jogszabályok alapján, a nemzetközi tapasztalatok felhasználásával, a fogyasztók érdekeinek védelmében készült. célja, hogy a vásárlók igényeit figyelembe vevő, a valóságnak megfelelő reklámok jelenjenek meg. a kódex alapvető követelménye: minden reklámnak becsületesnek, tisztességesnek és igaznak kell lennie. fontos szabály, hogy a reklám legyen mértéktartó, ne éljen vissza a vásárlók ismerethiányával, tapasztalatlanságával.

a kódex, a hatályos jogszabályokkal összhangban, például tiltja a dohányzás, az alkoholfogyasztás és más, az egészségre ártalmas termékek, az ember orvoslásra is használható gyógyszerek, az orvosi kezelések, reklámozását. hasonlóan tilos a kellő mennyiségben rendelkezésre nem álló áru, illetve ki nem elégíthető fogyasztói keresletet támogató termékek reklámozása. a reklámnak tiszteletben kell tartania az emberi személyiség méltóságát; csak az illető beleegyezésével használható fel reklámhoz például valamilyen szemé

ly képe és hasonlóan előzetes hozzájárulás szükséges bármilyen személyre való hivatkozásra is.

külön cikkely figyelmeztet a gyermekeknek és a fiataloknak szánt reklám követelményeire, s ugyancsak önálló cikkek rögzítik az árakkal, az árengedményekkel, a turistautazásokkal, az ingatlanforgalommal, a jótállással kapcsolatos reklám szabályait és ismerteti a kódex megsértésével kapcsolatos intézkedéseket, szankciókat. /mti/

bb 34. munkavédelmi felügyelők országos értekezlete
siófokon

káp/ká um kz

1981. május 5.

kedden a siófoki bányászudulóban megkezdődött a munkavédelmi felügyelők országos értekezlete. a tanácskozást sólyom ferenc, a szot titkára nyitotta meg, majd főcze lajos, a szot munkavédelmi osztályának vezetője adott áttekintést a munkavédelem helyzetéről, fejlődéséről, az ellenőrzések tapasztalatairól. mint elmondotta, a munkavédelemben minőségileg új szakasz kezdődött: mindenütt előtérbe helyezik a megelőzést, a felvilágosítást. ennek is köszönhető, hogy tavaly az előző évek átlagához viszonyítva, 13-14 százalékkal csökkent az üzemi balesetek száma. ezzel az eredménnyel azonban nem lehetünk elégedettek. a gazdálkodó szervezeteknek át kell dolgozniuk munkavédelmi szabályzatukat, munkavédelmi követelményekkel kell kiegészíteniük a technológiai, műveleti, gépkezelési és karbantartási utasításokat.

/folyt.köv./

- 25 -

15.20/um

16¹⁰
18.

bb 34. /munkavédelmi...folyt./um

e munkálatokat az állami, gazdasági szervek és a szakszervezeti testületek közötti helyes munkamegosztás érvényesítésével 1982 év végéig be kell fejezni. az előadó szolt az ellenőrzés fontosságáról. ennek során hangsúlyozta: ha a dolgozó ember egészségét, testi épségét bárki is veszélyezteti, ha a munkavédelmi előírásokat semmibe veszik, akkor következetesen élni kell a szankcionálás eszközével is. a szervezeti és személyi feltételek adottak, hiszen az 1959-ben szervezett első felsőfoku munkavédelmi tanfolyam mellett 1976-tól külön intézet foglalkozik a képzéssel, továbbképzéssel, s négy év óta 11 szakközépiskolában is oktatják a munkavédelmet. az idén kísérleti jelleggel felsőfoku munkavédelmi képesítő tagozat indul, ahova természettudományi, orvosi, jogi és közgazdasági egyetemeket végzetteket vesznek fel.

a tájékoztató után az értekezlet résztvevői hét szekcióban folytatták tanácskozásukat. /mti/

-. -

bb 35. nyitány kedden: alba regia napok székesfehérvárott
dáv/um az kz 1981. május 5.

száznál több kulturális és sportrendezvényvel, kiállításokkal, rangos tudományos tanácskozásokkal várja vendégeit az elkövetkező hetekben székesfehérvár: a dunántúli városban kedden megkezdődtek a csaknem egy hónapig tartó alba regia napok. a háromévenként ismétlődő tavaszi eseménysorozat a történelmi belvárosban, a szabadság téren nyitották meg a város címeres lobogójának felvonásával. ezután került sor a város tanácsának ünnepi ülésére, amelyen az utóbbi három évben kimagasló értékű társadalmi munkát végző dolgozóknak és munkahelyi közösségeknek átnyújtották a „székesfehérváért”, emlékplakettet.

az alba regia napok alkalmával tudományos konferenciát tartanak a számítógépek alkalmazásáról, a rehabilitációról, anketon vitatják meg a növénytermesztés fejlesztésének lehetőségeit, a szarvasmarhatenyésztés kérdéseit, tanácskoznak az idegenforgalom gondjairól, tennivalóiról, megrendezik a dunántúli településtörténetét feldolgozó konferenciát, az energia-gazdálkodás kérdéseit elemző ankétot, valamint a megyei vendéglátó vállalatok vezetőinek a tanácskozását.

/folyt. köv./

- 26 -

15.25/um

16.5

16.20

bb 35. /nyitány...folyt./um

a kulturális rendezvények sorából kiemelkedik a videoton interjazz fesztivál, amelyet május 27-e és 29-e között rendeznek meg, neves hazai és külföldi együttesek, szólisták részvételével. több hangverseny lesz, várja majd a hallgatóságot az alba regia kamarazenei találkozók, s a megyei pávakörök minősítő hangversenye.

érdekes programot kínálnak a bemutatótermek: bélyegkiállítást nyitnak a városban, bemutatkoznak a fejér megyei népművészek, képzőművészeti tárlatot, numizmatikai gyűjteményt, régészeti kiállítást tekinthet meg a közönség. /mti/

-. -

bb.36. az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizottság nyilatkozata

k/ma/gk/bc/gw kz

1981. május 5.

az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizottság kedden nyilatkozatot tett közzé, amelyben leszögezi: a magyar közvélemény határozottan elítéli az izraeli légierőnek és a szárazföldi csapatoknak az elmúlt napokban libanoni települések és palesztin menekülttáborok ellen elkövetett, emberéletben és anyagiakban egyaránt súlyos károkat okozó brutális támadásait.

az ismétlődő izraeli támadások beavatkozást jelentenek libanon belügyeibe, sértik az ország szuverenitását és területi integritását.

az országos béketanács és a magyar szolidaritás bizottság ismételten követeli az izraeli agresszió azonnali megszüntetését, az izraeli csapatok feltétel nélküli kivonását az összes megszállt arab területről, a közel-keleti válság átfogó, igazságos rendezését, a térség valamennyi állama biztonságának és békés életének szavatolását. meggyőződésünk, hogy csak akkor lesz igazságos és tartós béke a térségben, ha az valamennyi érdekelt fél - köztük a palesztinai felszabadítási szervezet - bevonásával és közreműködésével jön létre.

a közel-keleti válság súlyosbodása világszerte aggodalommal tölti el az embereket, és úgy véljük, hogy annak békés megoldása ma a nemzetközi politika egyik legsürgősebb feladata.

az országos béketanács és a magyar szolidaritási bizottság teljes támogatásáról és szolidaritásáról biztosítja a haladó libanoni és palesztin erőket igazságos harcuk győzelemre vitelében - fejeződik be a nyilatkozat. /mti/

-. -

15.37/gw

16.20

16.20

- 27 -

bb.37. kitüntetés

gk/bc/gw kz

1981. május 5.

az elnöki tanács dr. posevitz tibornénak, az országos reuma- és fizioterápiás intézet személyzeti osztályvezetőjének és dr. vincze lászlónak, az országos reuma- és fizioterápiás intézet gazdasági főigazgatóhelyettesének nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést kedden dr. medve lászló egészségügyi minisztériumi államtitkár adta át./mti/
15.37/gw

bb.19. /a kanadai parlamenti küldöttség keddi programja...1. folyt/gw

t/me/ve/bc/gw kz

1981. május 5.

ezután a delegáció hivatalos megbeszélésen vett részt a parlamentben. a magyar tárgyaló csoportot apró antal, az országgyűlés elnöke, a kanadai küldöttséget jean louis marchand, a kanadai szenátus elnöke vezette. a találkozón kölcsönösen tájékoztatták egymást országaik gazdasági, politikai helyzetéről, törvényhozó testületeinek és azok állandó bizottságainak munkájáról. eszmecserét folytattak időszerű nemzetközi kérdésekről, kicserélték nézeteiket a két ország kapcsolatairól. kölcsönösen megállapították: kapcsolataik jól fejlődnek, mind gazdasági, mind kulturális téren. mindemellett úgy vélték: további lehetőségek vannak ezek fejlesztésére mind a kereskedelmi, mind a gazdasági kooperáció terén. a kanadai szenátus elnöke viszontlátogatásra hívott meg magyar parlamenti küldöttséget kanadába.

a szívélyes légkörű megbeszélés után apró antal a parlament vadász-termében ebédet adott a jean louis marchand vezette küldöttség tiszteletére.

/folyt.köv./

bb.38. elhunyt jörös andrásné textilművész

k/gk/bc/gw kz

1981. május 5.

jörös andrásné textilművész, a magyar képző-és iparművészek szövetségének, valamint a magyar népköztársaság művészeti alapjának tagja életének 65. évében május 3-án, váratlanul elhunyt. az alsógödi ujtetőben kedden eltemették./mti/

15.53/gw

16.25

16.50

- 28 -

bb.40. osztrák szövetkezeti küldöttség érkezett hazánkba

1/jf/z/pp/gw kz

1981. május 5.

kedden a termelőség-szövetkezetek országos tanácsának meghívására herbert kleiss főtitkár vezetésével budapestre érkezett az osztrák raiffeisen szövetkezeti szövetség küldöttsége. a vendégek megbeszélést folytatnak czibalmos béléval, a főtitkárával a két ország szövetkezetei közötti gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről, és termelőség-szövetkezeteket látogatnak meg. /mti/

bb.39. pontosabb diagnózis - mikroszámítógépek az orvosi műszerekben - bnv előzetes sajtótájékoztató a medicorban

t/sz/sp/pp/gw kz

1981. május 5.

a medicor művek az idei bnv-n elősorban az egészségügyi alapellátás legfontosabb műszereit és eszközeit, illetve azok új típusait állítja ki. martos istván, a gyár vezérigazgatója keddi sajtótájékoztatóján elmondta, hogy a vásáron is látható újdonságok többsége mikroprocesszoros vezérlésű, ami automatizálja a kiértékelést, pontosítja és gyorsítja a diagnózis készítését. a gyár szakemberei felméri azt is, hogy a régebbi típusok közül melyeket érdemes ellátni mikroszámítógéppel, s úgy tervezik, hogy az erre alkalmas termékek felének ilyen módon történő korszerűsítését már 1985-ig megoldják.

a medicor művek az utóbbi időben nagymértékben korszerűsítette gyártmánystruktúráját, s míg a műszeripar tőkés exportjának 1976-ban csak 27 százalékát adták, addig tavaly már 50 százalékát. az export egyelőre arányban oszlik meg a szocialista és a tőkés piacok között. a vi. ötéves tervidőszakban 30-35 százalékos termelésfelfutással számolnak, s különösen a komplett egészségügyi létesítmények és rendszerek kivitelét szorgalmazzák. ezért önálló gyáregységet is létrehozott, ahol a komplett egészségügyi rendszereket megtervezik, legyártják, szakemberek üzembehelyezik azt, és biztosítják a szervizt. korábban a medicor különböző gyáregységeiben készítették ezeket a berendezéseket, s nem volt, aki koordinálja a kulcsrakész szállítást. mindezt az építkezések megszervezésével is kiegészítik, ezért ugynevezett betéti társulást hoztak létre építőipari és tervező vállalatokkal, valamint bankszervekkel.

/folyt.köv./
16.02/gw

- 29 -

16.30

16.50

bb.39./pontosabb diagnózis -...folyt./gw

a medicor művek tervbe vette, hogy a következő években mentőhálózat, vérellátási szervezet vagy tbc-megelőző hálózat kiépítésére is vállalkozik külföldön, elsősorban a fejlődő állama-
mokban. eddig ilyen komplex egészségügyi rendszer kialakítására még egyetlen nagy orvosi műszergyár sem vállalkozott. a medicor most több ajánlatot tett külföldön, egyebek között országos men-
tőhálózat kiépítésére, s az eddigi előzetes tárgyalások biztató-
ak.

a mostani bnv-n is sok olyan orvosi műszer család látható, amelyek részét képezik egy-egy komplett rendszernek. ilyenek pél-
dául a komplett tudódiagnosztikai munkahely műszerei, az egyszer
használatos vérvételi eszközök, az új típusú táskadiagnosztikai
berendezések és a hordozható ekg-készülékek. /mti/

bb.41. befejezés előtt a kukorica vetése- palántázzák a paprikát,
paradicsomot

vid/az/mné/gw kz

1981. május 5.

finisébe érkezett a kukoricavetés - jelentik az ország különböző vidékeiről az mti munkatársai. a fontos takarmány-
növény vetését győr-sopron megye legtöbb gazdaságában már befe-
jezték, kedden az utolsó hektárokon fordulnak már a traktorok a
kiszáradt kukoricára. befejezéséhez közeledik a munka a fejér megyei gaz-
daságokban: mindössze tízezer hektárnyi területe vár még
a magra, 85 ezer hektáron már földbe került a kukorica, ami még
hátra van, azzal két-három nap alatt végeznék a gazdaságok, ugya-
nis kisegítik egymást gépekkel, munkaerővel. az ilyen együttmű-
ködés gyorsította meg a munkát csongrád megyében is, ahol nem
egy gazdaságban éjszaka is vetnek, ennek is köszönhető, hogy a
déli országrészben a 80 ezer hektárnyi kukoricatermő terület
85 százalékan elvetették már a kukoricát. a termelési rendszerek
szakemberei a határszemen megállapították, hogy a gazdaságok
gondosan ügyeltek a minőségre, az esőzések után összetömörödött
talajt ismét fellazítva készítettek porhanyós magágyat a fon-
tos takarmánygabonának.

a májusi eső némiképp hátráltatta ugyan a szántóföldi
tennivalókat, de kétségtelenül aranyat ér most is: a tavaszi per-
metben erősödik a gabona, s ha még az idő is melegebb lenne,
gyorsabban kelnének a tavaszi magvak, például a cukorrépáé. az
utóbbi növény vetésével legtöbb vidéken már végeztek. heves
megyéből arról adtak hírt, hogy a legtöbb gazdaságban már palán-
tázzák a zöldségféléket. a tarna mentén és a mátra alján mitegy
félezer hektáron zöldellnek a palánták. kedden már tüzdelték a
paradicsom növénykéit a hevesi rákóczi termelőszövetkezetben
is, ahol több mint ezer hektáron terem a zöldség. ültetik a pap-
rika és paradicsompalántákat bács-kiskun megye nagyüzemi gazda-
ságaiban és háztáji parcelláin.

/folyt.köv./
16.14/gw

- 30 -

1655

16.14

bb.41. /befejezés előtt...folyt./gw

a vidék híres retektermő tájkerületében, kiskunfélegyháza környékén
szedik a szabadszabó retek, amiből 7 millió csomót ígérnek a ke-
reskedelemnek. a dunamenti kertekből utnak indították a sóska,
a spenót és a saláta szállítványait is a piacokra.

az északi országrészből - borsod-abauj-zemplénből - ar-
ról érkezett hír, hogy munkához láttak a dinnyések: tiszaluc,
hernádnémeti, harsány és bükkábrány határában készítik a meleg-
ágyakat. /mti/

bb 42. kite-tanácskozás balmazújvárosban a kukoricavetésről

szü/um az kz

1981. május 5.

a kukoricavetés technológiájának fejlesztési lehetőségei-
ről tartottak tanácskozást és bemutatót kedden balmazújváros-
ban, a lenin termelőszövetkezetben. az ország 14 megyéjéből
míntegy 280 kite-taggazdaság küldte el szakemberét az eszme-
cserére. magyar gábor, a kite igazgatója bevezető előadásá-
ban arról szólt: a rendszer taggazdaságai a hatodik ötéves
népgazdasági terv előirányzataihoz igazodva célul tűzték, hogy
földjeiken a kukorica termésátlaga a tervidőszakban hektáron-
ként elérje a 7 tonnát. az elmúlt ötéves tervben 6-6.5 tonna
volt az átlag, a terv tehát merész, de teljesíthető. a hozam-
növekedés feltételeinek megteremtésére hozta létre a kite a
gabonamag alapanyagszaporító társaságot, kizomboron 80 millió
forintos beruházással szárítót és feldolgozó üzemet épített,
meggazdálkodta a vetőmag-termelési rendszert.

az idén már 34 kite-gazdaságban 63 ezer hektáron valósul meg
az intenzív gabonatermesztési program. erről szólva a tanács-
kozáson elemezték, hogy a vetés minősége mint hat ki a termés-
re. rámutattak: a most használatban lévő vetőgépek többet
tudnak, mint a korábbiak, de nem eleget, olyan masinákra
van szükség, amelyekkel pontosan, a kellő távolságot tartva, s
egyenletes mélységben vethetik el a magot. a lenin tsz központ-
jában négy ilyen korszerű, nagy teljesítményű vetőgépet mu-
tattak be a szakembereknek. /mti/

- 31 -

16.30/um

1400

17.15

bb.43. vörös zászló átadás kocsolán

blb/az/gw ál

1981. május 5.

az elmúlt évben fölmutatott kiváló eredményeivel érdemelte ki a kocsolai vörös csillag tsz a minisztertanács által adományozott vörös zászló kitüntetést, amelyet ünnepélyesen adott át szabó istván országgyűlési képviselő, a tot elnöke keller ádám tsz-elnöknek, a tolna megyei termelészövetkezetben tavaly az eddigi legnagyobb termést takarították be, s csökkentették a költségeket is, a búzát például mázsánként hetven forinttal olcsóbaan termelték, mint az előző évben. /mti/

b. heddew

bb.44. meghalt ágoston imre

ráb/az/gw ál

1981. május 5.

ágoston imre, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 84 éves korában elhunyt. temetése május 8-án 13 órakor lesz tatabányán az újtelepi temetőben

mszmp tatabánya városi bizottsága

/mti/

bb.45. bizottsági ülésekkel folytatódik a vöröskeresztesek nemzetközi konferenciája

t/of/pá/dg/gw ál

1981. május 5.

három témabizottság ülésével folytatódott kedden a margitszigeti nagyszállóban a vöröskereszt és vörös felhold társaságok iii. európai regionális konferenciája, miután a nemzetközi tanácskozás elnökévé választották hantos jánost, a magyar vöröskereszt országos végrehajtó bizottságának elnökét, a munkabizottságok elnökévé választották w. bargatzky-t, az nszk-beli, m. b. larsson-t, a svéd és v. szemuha-t, a belorusz vöröskereszt elnökét.

b és vörös felhold

az előzetesen kidolgozott programnak megfelelően hat témáról kezdődött tapasztalatcsere a bizottságokban. értékelik az 1975. évi belgrádi vöröskeresztes béke-világkonferencián kidolgozott akcióprogram végrehajtásának tapasztalatait, s körvonalazzák ezzel kapcsolatban a jövőbeni teendőket. napirenden szerepel a nemzetközi humanitárius jog terjesztése; a természeti katasztrófák esetén szervezett segélyakciók, s a fejlődő országok vöröskereszt szervezeteinek a támogatása; az önkéntesség elvének érvényesülése a vöröskeresztes munkában; az egészségügyi és szociális tevékenység sokféle formája a különböző európai országokban; s végül az ifjúsági vöröskeresztes szervezetek közötti kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről folytatnak véleménycserét.

szerdán folytatódnak a bizottsági tanácskozások, majd csütörtökön plenáris üléssel ér véget a konferencia. /mti/

17.00/gw

- 32 -

14.5
17.0
AP
S

bb.46. magyar-szovjet baráti találkozó simontornyán

blb/az/gw ál

1981. május 5.

magyar-szovjet baráti találkozót rendezett a hazafias népfront kedden délután simontornyán, a béke-és barátsági hónap alkalmából. a helyi pártszékházban ivan vasziljevics szalimon, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa, a szovjet baráti társaságok magyarországi képviselője magyar nyelven tartott előadást a szovjet állam - a nagy október szocialista forradalom óta folytatott - következetes békepolitikájáról, amelyet az szkp 26. kongresszusa újól meg erősített. /mti/

bb.48. forgalomkorlátozás

i/gi/z/bc/gw ál

1981. május 5.

a fővárosi tanács közlekedési főigazgatósága és a brfk közlekedésrendszete felhívja a gépjárművezetők figyelmét, hogy május 6-án reggel 7 órától a vi. kerületben a lenin körut - rudas lászló utcái csomópontban megkezdik a régi villamosvágányok felbontását. emiatt ezen a területen forgalmi korlátozást léptetnek életbe. a munkálatok előreláthatólag egy hétig tartanak. a nagyköruton közlekedők óvatosan vezessenek, mert a nyugati pályaudvar felől érkezők csak egy forgalmi sávot vehetnek igénybe. /mti/

bb.49. embargó: 20.00 óráig!

hazánkba látogat a macedon szocialista köztársaság végrehajtó tanácsának elnöke

s/k/z/pp/gw ál

1981. május 5.

marjai józsefnek, a minisztertanács elnökhelyettesének meghívására blagoj popov, a macedon szocialista köztársaság végrehajtó tanácsának elnöke május 6-án szerdán hivatalos, baráti látogatásra magyarországra érkezik. /mti/

17.07/gw

17.0

18
S

- 33 -

bb 47. televíziós gyermekműsorok és filmek fesztiválja
kőszegen

t kj/um bc ál

1981. május 5.

május 18. és 23. között rendezik meg kőszegen a televíziós gyermekműsorok és -filmek szemléjét. az immár negyedik alkalommal sorra kerülő rendezvény programjáról katkics ilona rendező, a szemle igazgatója kedden tájékoztatta az újságírókat a magyar televízió székházában.

a szemle résztvevői három korcsoport szerint tekintik meg az elmúlt két év televíziós gyermekműsorait, s vitatják meg, hogy az adások megfelelnek-e a gyerekek érdeklődésének, s elérik-e a kellő hatást. a 4-6 évesek kategóriájában 5 műsort vetítenek le, s a gyermekkultúra jeles képviselői - pedagógusok, pszichológusok, szociológusok, esztéták, filmrendezők, írók, kulturális politikusok elemzik a látottakat. a 6-10 éves korosztály részére készített műsorokból tizenegyet visznek el a dunántúli városba, a 10-14 évesek kategóriájában pedig tíz film kapcsán folytatnak eszmecsereket.

ősbemutatót is tartanak kőszegen: a város legkisebb lakói láthatják elsőként a süsü, a sárkány kalandjai, valamint a szervusz, szergej sorozat újabb epizódját. ugyancsak a műemlékekben gazdag városban vetítik először a hátvéd halála és feltámadása című, gyermekekről és gyermekeknek szóló tv-filmet.

ujdonság lesz, hogy ezuttal országszerte nyomon követhetik a szemle programját: a televízió a rendezvény idején a 2-es csatornán megismétli a kőszegre vitt alkotásokat. az iskola-televízió is bekapcsolódik a programsorozatba. munkatársai egy kőszegi kisegítő iskola belső életét megörökítő dokumentumfilmet forgattak, amelyet a fesztivál idején mutat be a tv.

mozgalmas programot szerveznek a szemle idejére a városban élő több mint kétezer gyerek részére. többek között kirakodó vásárt rendeznek, amelyen saját alkotásaikat árulhatják a kisdiákok. kreativitási készségüket jelmezes verseny segíti: a maguk készített öltözékben indulhatnak ezen a résztvevők. a gyerekek több művész kedvencét is kőszegre várják, s a hagyományos író-olvasó találkozó vendége ezuttal csukás istván, horgos béla és romhányi józsef lesz. /mt/

-. -

- 34 -

17.06/um

14.05

14.05

14.05

bb 50. író-olvasó találkozók horvátországi magyarlakta településeken

k gk um bc ál

1981. május 5.

könyvkiállításokat, író-olvasó találkozókat, irodalmi műsorokat rendez a napokban a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülése horvátországi magyarlakta falvakban: vörösmarton, ujbezdánban, dályhegyen, pélmonostoron és rétfalun. a rendezvénysorozatban jókai anna, józsef attila-dijas íróval találkozik olvasóival, a műsorokban közreműködő művészek: jancsó adrienne, bánffy györgy, fonyó istván. a kiállításokon bemutatott könyveket a magyar könyvtáraknak, iskoláknak ajánlodekkozza az egyesülés. /mti/

-. -

bb 51. új előfonoda és zsugorító üzem bodajkon

zsi/um az á

1981. május 5.

új fonoda és zsugorító üzem gépeinek szereléséhez kezdtek hozzá kedden bodajkon, a hazai fésűsfonó gyárában. az előfonodában öt fonógépet, négy automata keresztcsévévelőt, cernázógépeket, fonalzsugorító berendezést és a hozzá tartozó célgépeket állítanak be és kiépitik a fonalelőkészítéshez az üzemi gőzrendszert is. ezzel a második félétől naponta hét tonna kötőfonalat gyártanak és készítenek elő festésre. az új részleg működése feleslegessé teszi a kötőfonal többszöri szállítását a hazai fésűsfonó budapesti és több vidéki gyára között. a gépszerelésekkel egyidejűleg szakmászító - cernázó, szövő és fonó - tanfolyamot is indítottak bodajkon. /mti/

-. -

bb 19. /a kanadai parlamenti2.folyt./um

a kanadai szenátus és képviselőház közös küldöttségét délután hivatalában fogadta szépvolgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke. tájékoztatta a küldöttséget budapest fejlesztési eredményeiről, terveiről. vázolta a főváros lakásépítési programját, egészségügyi, áruellátási, közlekedési, közoktatási helyzetét, s betekintést adott budapest kulturális, társadalmi életébe is. /folyt.köv./

- 35 -

17.30/um

14.05

14.05

bb 19. /a kanadai parlamenti...3.folyt./um

innen embargó 20 óráig!

a fővárosi tanács elnöke este a mátyás pincében vacsorát adott a vendégek tiszteletére. a küldöttség keddi programján jelen volt péter jános, az országgyűlés alelnöke, valamint dorothy jane armstrong, kanada budapesti nagykövete. /mti/

-.-

bb 52. a viharsarok és a magyar agrárszocialista mozgalom - történestanácskozás orosházán

sam/um az ál

1981. május 5.

az 1991. évi orosházi véres május elsejéből kiteljesedő agrárszocialista mozgalom történetéről kedden kétnapos történestanácskozás kezdődött orosházán. a petőfi sándor művelődési központban becsei józsef, a békés megyei tanács elnökhelyettese mondott megnyitót, majd a városi pártbizottság első titkára, gonda józsef köszöntötte a magyar történelmi társulattal közösen szervezett tudományos ülészak mintegy száz résztvevőjét.

az első napon két előadás és kilenc hozzászólás hangzott el. király istván pécsi történész a viharsarki paraszttársadalom tökéletes átalakulásáról, szabó ferenc, békés megye levéltárnak igazgatója pedig a viharsarki agrárszocialista mozgalom előzményeiről tartott előadást. szóltak arról, hogy a hajdani békés, csanád és csongrád megye azért válhatott Magyarország viharsarkává, mert itt a kapitalista fejlődés egyenlőtlenebb, a szegényparasztság pedig kíméletesebb volt, mint az ország más részein. elnyomása a gabona tömegtermelésére berendezkedő kapitalizálódással tovább fokozódott, s a századfordulón - immár az egész országra kiterjedően - paraszttendülésekben tört felszínre.

az orosházi tanácskozás második napján, szerdán a szociáldemokrata mozgalom és az agrárszocialista megmozdulás kapcsolatáról, valamint az agrárszocialista mozgalom eszmei forrásairól hangzanak el előadások. a tudományos ülészak munkájának befejezéseként a történészek kijelölik a következő évek kutatási feladatait. ezek közül az egyik: a magyarországi szocialista parasztmozgalom kezdetének századik évfordulójára a központi és a vidéki történész-műhelyek összefogásával megírják a hazai agrárszocialista küzdelmek történetét.

a tanácskozás alkalmából a petőfi művelődési központban képzőművészeti tárlat látható. a félszáz festmény, rajz, szobor és érem a parasztsorsot megörökítő művészek - köztük orlai petrics soma, tornyai jános és fényes adolf - alkotása. /mti/

17.40/um

- 36 -

17.50

18.15

bb.53. magyar alkotások a cannesi filmfesztiválon

pá/bc/gw ál

1981. május 5.

a május 13. és 27. között sorra kerülő 34. cannesi nemzetközi filmfesztivál hivatalos versenyébe meghívták gaál istván cserepek és szabó istván mephisto című játékfilmjét, valamint vajda béla moto perpetuo című rövid rajzfilmjét. a fesztivál megnyitóján vetítik rófuszt ferenc oscar-díjas a légy című rajzfilmjét. a bizonyos tekintet elnevezésű szekcióban bacsó péter a tanu című filmjét mutatják be. a rendezők két hete rendezvényen bódý gábor psyché, a kritikusok hetén pedig - ahol kezdő filmrendezők alkotásait mutatják be - sós mária boldogtalan kalap című játékfilmjével szerepel hazánk. /mti/

-.-

bb.54. együttműködő gazdaságok, gyárak, fuvarozók - a megyei szállítási bizottság ülése nyiregyházán

kal/az/gw ál

1981. május 5.

csupán a legjelentősebb mezőgazdasági termékeket számolva is egymillió tonna áru elszállítása vár a nyárvégi, őszi hónapokban a közlekedésben és a szállításban dolgozóakra szabotcszatmárban - jelentették be a megyei szállítási bizottság keddi, nyiregyházi ülésén, amelyen az idei tennivalókat összegezték, és áttekintették a fuvarozatók és fuvarozók eddigi felkészülését.

a tapasztalatok szerint jól haladnak az előkészületek: a megye termelőszövetkezetei és állami gazdaságai például már befejezték egyeztető tárgyalásaikat a volán tröszt vállalatának képviselőivel. az almaszedés idejére ezek a vállalatok 350, átlagosan 10 tonna teljesítményű tehergépkocsit bocsátanak a fuvarozatók rendelkezésére, emellett 42 korszerű autóbusszal a szüretelők szállításáról is gondoskodnak. a közeli napokban a tárgyalóasztal mellé ülnek a nyiregyházi konzervgyár és a szerencsi cukorgyár szállításért felelős munkatársai is, hogy egyeztessék a mezőgazdasági nagyüzemekkel közös feladataikat. a kpm megyei igazgatóságán felmérés készül azokról az utakról, amelyek a szállítási szezon kezdetéig felújításra, javításra szorulnak. a tanácskozáson elmondták, hogy a máv záhonyi üzemigazgatósága a nyáron átadja rendeltetésének a záhony és tiszabéd között épülő fedett darabáru átrakópályaudvart, eperjeskén újabb darukat és - elsősorban a buzaszállítást megkönnyítendő - csigás átrakóberendezést helyeznek üzembe. /mti/

17.42/gw

-.-

18.00

18.15

- 37 -

bb.55. vállalatok társasági szerződés-lakásépítésre

ráb/az/gw ál

1981. május 5.

Komárom és Győr-Sopron megyei vállalatok kedden tatabányán társasági szerződést kötöttek új lakások közös felépítésére. A tatabányai városi tanács megbízására a fertődi és a tatabányai építőipari szövetkezet, valamint a tatabányai szénbányák építőüzeme vállalta, hogy együttműködik, s korszerű technológiával és gazdaságos módon 400 új lakást épít fel a hatodik ötéves terv során a bányászvárosban. A három vállalat olyan munkákra vállalkozott, amelyben dolgozói már nagy gyakorlatot szereztek: a fertődi szövetkezet az alaguttszalus technológiával elkészíti az új lakótömbök betonvázát, a két tatabányai üzem pedig a befejezőszakipari munkákkal kapcsolódik be az építkezésbe. A fertődiek ezzel a technológiával már több ezer új lakást építettek, s más vállalatoknál olcsóbban építik ezeket az új otthonokat. A tatabányai üzemek a különféle szakipari munkák magas fokú gépesítésében szereztek előnyt, silyen módon gyorsíthatják a lakások építését. A kiviteli tervdokumentációk gyors elkészítésére az északdunántúli tervező vállalat soproni irodája vállalkozott.

A fertődiek a jövő év tavaszán megkezdik a lakótömbök építését, s még az évben átadnak 200 lakást befejezésre a tatabányaiaknak. A tatabányai szövetkezet - mint a társaság fővállalkozója - anyagilag is ösztönzi a két alvállalkozót a határidők betartására, a jó minőségű munkára. Ha valamelyik fél a szerződést megszegi, kötelezettségét nem teljesíti, kizárják a társulásból, s kötelezik az emiatt keletkező anyagi kár megtérítésére. Amennyiben a szerződésben vállalt határidőn túl épül fel a 400 lakás, a társaság a végszámlából 7 százalékos engedményt ad a beruházónak azaz, a tatabányai városi tanácsnak. /mti/

- . -

bb.56. riportfilm Lengyelországról a televízióban

gw ál

1981. május 5.

Szerdán este 21.05 órakor a magyar televízió az 1-es csatornán a külpolitikai szerkesztőség panoráma című műsorában Lengyelországról 1 órás riportfilmet sugároz.

/mti/

- . -

18.09/gw

- 38 -

1820

jbb.57. jubileumi kiállítás George Enescu emlékére

bam/mné/az/gw ál

1981. május 5.

Fotódokumentációs kiállítás nyílt kedden Vácott a Madách Imre Művelődési Központban George Enescu, a román zenekultúra kiemelkedő személyisége, a világhírű hegedűművész, karmester és zeneszerző tiszteletére, születésének 100. évfordulóján. Kották, fényképek, plakátok mutatják be sikeres életútját. Enescu 1930-ban Budapesten is nagysikerű hangversenyt adott.

A május 1-ig nyitvatartó kiállítást Maklár József Liszt-díjas Karnagy nyitotta meg. /mti/

- . -

bb.58. felújítják a Veszprémi Színházat - döntött a Veszprém megyei tanács végrehajtó bizottsága

feh/az/gw ál

1981. május 5.

Keddi ülésén döntött a Veszprém megyei tanács végrehajtó bizottsága: 180 millió forintot juttat a Veszprémi Petőfi Színház épületének felújítására. A nagyarányú munka júniusban kezdődik. A színház - amely Dunántúl számos városában rendszeresen vendégszerepel, - feltehetően két évadra, a Veszprém megyei művelődési központba teszi át előadásainak színhelyét.

A tanácskozáson - amelyen a Petőfi Színház két évtizedes munkáját is értékelték - elismeréssel szóltak a társulat műsorpolitikájáról, művészi színvonaláról. A Veszprémiek fórumot tartottak a mai magyar drámáknak. A husz év alatt 216 bemutatót tartottak, 134 alkalommal mai szerzők darabját vitték színre. Az előadások közül 58 magyar dráma ősbemutatója volt, s 19 külföldi kortárs író művét is a társulat művészei állítottak először színpadra Magyarországon.

A tervekről beszámolva azt is elmondottak, hogy a rekonstrukció befejezése után - várhatóan 1985-ben - a játékszín mellett egy gyermek tagozatot hoznak létre, és több zenés művet is bemutatnak. /mti/

- . -

18.19/gw

- 39 -

1840

18.20

18

bb 59. az áprilisi környezettisztasági hónap után pest megyében

bam/mné um az ál

1981. május 5.

egyetlen hónap, mint amilyen az április volt pest megyében, nem lehet elegendő a környezet tartós tisztaságának megteremtésére, megóvására, ezt a tapasztalatot vonták le kedden dabason megtartott tanácskozáson résztvevői is. a városi és járási pártbizottságok első titkárai, s a megyei pártbizottság osztályvezetői fölmérték mit hozott a megye szépülésében, falvainak, városainak tisztaságában az áprilisi akcióhónap, amikor is a megye párt-, tanácsi és társadalmi szervei együttesen mozgósították a lakosságot a környezet rendjének megteremtésére.

az akciót meggyeszerzte cselekvő támogatás kísérte, sokhelyütt számolták fel az illegális szemétkerakóhelyeket, megtisztogatták a parkokat, az árkokat, az erdőket, a budai járásban ez idő alatt például csaknem 20 ezer köbméter szemetet, 55 ezer köbméter különböző törmeléket szállítottak el 85 ezer munkaórában. ugyanitt, a tájvédelmi körzetben 500 ember szedte össze egynapos munkával a hétvégi kirándulók által szétszórta hulladékot - hogy a következő hét végén ismét ujrakezdhesse.

pest megyében megannyi gondot okoz hogy nem csak a saját üzemek, intézmények hulladékát kell eltakarítani, sokszor a fővárosból érkezik illegális fuvarral a szemét, amit alkalmas pillanatokban valahol leborítanak a kocsiról. budaörsön például egyik reggelről a másikra hét teherautónyi haszonvasat raktak le - hulladékként. a megyei akciók során a tettenért szeméteket feljelentették. a tanácskozás résztvevői szerint azonban nem egyszer a helyi tanácsok is elnézőek a környezetronálókkkal szemben.

a megyében számos jó kezdeményezés szolgálta a környezetvédelmi hónap sikerét, ám a szervezők véleménye szerint ezeket rendszerbe kell foglalni. ezért is határoztak úgy, hogy túl a meghirdetett akción fenntartják a megalakult koordinációs és szervező bizottságokat, amelyek időszakosan megvizsgálják hol változott kedvezően avagy kedvezőtlenül a környezet rendje.

a keddi tanácskozáson bejelentették, hogy szentendrén a város valamennyi intézménye éves, illetve öt éves környezetvédelmi intézkedési tervet készít. valamennyi nyári hónapot tisztasági hónappá nyilvánítják, hogy a vendégeket is méltó környezetben fogadhassák.

/folyt. köv./

- 40 -

18.33/um

18⁵⁰
P

18.25
P

bb 59. /az áprilisi ...folyt./um

az idén első alkalommal környezetvédelmi tábort szerveznek számos fiatal részvételével a bükköspatak rendezésére. jelentős pénzt költ az erdők rendjére, kulturáltságára a pilisi parkerdőgazdaság, s meggyeszerzte mind több településen szervezik meg az intézményes szemétszállítást. a legtöbbet - a társadalmi szervezetektől támogatva - maga a lakosság teheti ez ügyben - hangsúlyozták, ehhez azonban az is szükséges, hogy mindenütt igényeljék is a környezetük tisztaságát. /mti/

-.-

bb 60. szabó vladimir kiállítása oroszországban

ber/um az ál

1981. május 5.

oroszországban a városi művelődési központban kedden megnyitották szabó vladimir munkácsy-dijas festőművész kiállítását. alkotásaival a világ minden táján sikert arató művész 25 képét mutatják be a május 19-ig nyitva tartó kiállításon, melynek anyagát a tavalyi műcsarnokbeli tárlatából válogatták össze.

az oroszországi városi tanács jó kapcsolatot teremtett a fővárosi muzeumokkal, kiállítási intézményekkel, aminek eredményeként évről évre rangos tárlatokat rendeznek a bányászváros képzőművészetek iránt érdeklődő lakosainak. /mti/

-.-

bb 61. gyermek és ifjúsági filmhónap szolnok megyében

laz/um az ál

1981. május 5.

százötven gyermek- és ifjúsági filmet vetítenek szolnok megye filmszínházaiban májusban, a kedden elkezdődött gyermek és ifjúsági filmhónap során. az esemény alkalmából a magyar uttörők szövetségének megyei elnöksége és a szolnok megyei moziüzemi vállalat legszebb filmélményem címmel rajzpályázatot hirdetett a filmkedvelő kisdíjaknak. a legjobb rajzok beküldési nyáron a zánkai uttörővárosban rendezendő filmes táborba kapnak meghívót.

a filmvetítések mellett az ifju érdeklődők találkozhatnak majd a játék- és rajzfilmek alkotóival, szereplőivel. /mti/

-.-

19.00/um

19²⁰
P

19.22
P

bb 59. az áprilisi környezettisztasági hónap után pest megyében

bam/mné um az ál

1981. május 5.

egyetlen hónap, mint amilyen az április volt pest megyében, nem lehet elegendő a környezet tartós tisztaságának megteremtésére, megóvására, ezt a tapasztalatot vonták le kedden dabason megtartott tanácskozáson résztvevői is. a városi és járási pártbizottságok első titkárai, s a megyei pártbizottság osztályvezetői fölmérték mit hozott a megye szépülésében, falvainak, városainak tisztaságában az áprilisi akcióhónap, amikor is a megye párt-, tanácsi és társadalmi szervei együttesen mozgósították a lakosságot a környezet rendjének megteremtésére.

az akciót megyszerte cselekvő támogatás kísérte, sokhelyütt számolták fel az illegális szeméttlerakóhelyeket, megtisztogatták a parkokat, az árkokat, az erdőket, a budai járásban ez idő alatt például csaknem 20 ezer köbméter szemetet, 55 ezer köbméter különböző törmelékkel szállítottak el 85 ezer munkaóraban. ugyanitt, a tájvédelmi körzetben 500 ember szedte össze egynapos munkával a hétvégi kirándulók által szétszórta hulladékot - hogy a következő hét végén ismét ujrakezdhesse.

pest megyében megannyi gondot okoz hogy nem csak a saját üzemek, intézmények hulladékát kell eltakarítaniok, sokszor a fővárosbólérkezik illegális fuvarral a szemét, amit alkalmas pillanatban valahol leborítanak a kocsiról. budaörsön például egyik reggelről a másikra hét teherautónyi haszonvasat raktak le - hulladékként. a megyei akciók során a tettenért szemétlőket feljelentették, a tanácskozás résztvevői szerint azonban nem egyszer a helyi tanácsok is elnézőek a környezetrongálókkal szemben.

a megyében számos jó kezdeményezés szolgálta a környezetvédelmi hónap sikerét, ám a szervezők véleménye szerint ezeket rendszerbe kell foglalni. ezért is határoztak úgy, hogy túl a meghirdetett akción fenntartják a megalakult koordinációs és szervező bizottságokat, amelyek időszakosan megvizsgálják hol változott kedvezően avagy kedvezőtlenül a környezet rendje.

a keddi tanácskozáson bejelentették, hogy szentendrén a város valamennyi intézménye éves, illetve öt éves környezetvédelmi intézkedési tervet készít. valamennyi nyári hónapot tisztasági hónappá nyilvánítják, hogy a vendégeket is méltó környezetben fogadhassák.

/folyt.köv./

- 40 -

18.33/um

18⁵⁰
P

18.25
P

bb 59. /az áprilisi ...folyt./um

az idén első alkalommal környezetvédelmi tábort szerveznek számos fiatal részvételével a bükköspatak rendezésére. jelentős pénzt költ az erdők rendjére, kulturáltságára a pilisi parkerdőgazdaság, s megyszerte mind több településen szervezik meg az intézményes szemétszállítást. a legtöbbet - a társadalmi szervezetektől támogatva - maga a lakosság teheti ez ügyben - hangsúlyozták, ehhez azonban az is szükséges, hogy mindenütt igényeljék is a környezetük tisztaságát. /mti/

-. -

bb 60. szabó vladimir kiállítása oroszlányban

ber/um az ál

1981. május 5.

oroszlányban a városi művelődési központban kedden megnyitották szabó vladimir munkácsy-díjas festőművész kiállítását. alkotásaival a világ minden táján sikert arató művész 25 képét mutatják be a május 19-ig nyitva tartó kiállításon, melynek anyagát a tavalyi műcsarnokbeli tárlatából válogatták össze.

az oroszlányi városi tanács jó kapcsolatot teremtett a fővárosi muzeumokkal, kiállítási intézményekkel, aminek eredményeként évről évre rangos tárlatokat rendeznek a bányászváros képzőművészetek iránt érdeklődő lakosainak. /mti/

-. -

bb 61. gyermek és ifjusági filmhónap szolnok megyében

laz/um az ál

1981. május 5.

százötven gyermek- és ifjusági filmet vetítenek szolnok megye filmszínházaiban májusban, a kedden elkezdődött gyermek és ifjusági filmhónap során. az esemény alkalmából a magyar uttörők szövetségének megyei elnöksége és a szolnok megyei moziüzemi vállalat legszebb filmélményem címmel rajzpályázatot hirdetett a filmkedvelő kisdíákoknak. a legjobb rajzok beküldői nyáron a zánkai uttörővárosban rendezendő filmes táborba kapnak meghívót.

a filmvetítések mellett az ifju érdeklődők találkozhatnak majd a játék- és rajzfilmek alkotóival, szereplőivel. /mti/

19.00/um

19.20
P

19.22
P

- 41 -

bb 62. időjárásjelentés

um

1981. május 5.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:

szeles idő

várható időjárás szerda estig: változóan felhős idő lesz elszórtan záporral, egy-két helyen zivattal, többfelé erős, főként a dunántúlon időnként viharos lesz az északnyugati szél. a hőmérséklet kora délután 13-18 fok között lesz. /mti/

..

bb 22. /az akadémia...4.folyt./km-mg/um bc ál

ezt követően vitára került sor, melyben többen hangoztatták a tudományközi kutatások jelentőségét, hiszen egyre több olyan feladattal néz szembe a társadalom, amely csak több tudományág közös munkájával oldható meg; minden tudományággal szembeni követelmény, hogy rendszerben szemlélje a világot, egy-egy feladat több oldalú megközelítéséhez, tudományos elemzéséhez azonban alapfeltétel, hogy a különféle tudományágak művelői közös nyelven beszéljenek, noha a tudományközi kutatások ösztönzésére és hatékonyságának javítására történtek már szervezeti lépések, ma még kutatóink többsége - a konzervatív szemlélet okán - ragaszkodik a régi formákhoz. elhangzott, hogy az új szemlélet elsősorban a fiatal tudósokban ültethető el, ezért a tudósképzés, valamint az alap- és a felsőfokú képzés feladata az interdiszciplináris szemléletmód kialakítása.

a kutatások és a gyakorlat kérdése központi témája volt a vitának, egyetértettek a hozzászólók abban, hogy a kutatásoknak a társadalmat, a gazdaságot, a kultúrát kell szolgálniuk, ám elhangzott az is, hogy egy-egy tudományos eredménynek esetleg csak később, hosszú évek múlva lesz meg a gyakorlati haszna, amikor a világ, vagy éppen az adott ország gazdasága már felkészült a kutatási eredmény alkalmazására, nem célszerű tehát úgy megfogalmazni a kutatásokkal szembeni igényeket, hogy az eredmény, aminek azonnal kimutatható a gyakorlati haszna.

/folyt.köv./

- 42 -

19.33/um

1945

20.

bb 22. /az akadémia...5.folyt./um

a legfontosabb cél már a közeljövőben is - hangoztatták -, hogy a munkában, a szakemberek kiválasztásában és elismerésében egyaránt érvényt szerezzünk a minőség igényének. természetesen nehéz és bonyolult kérdés a tudományos eredmények értékelése, de meg kell találni azokat az objektív módszereket, melyekkel valóban a teljesítmény és a minőség alapján rangsorolhatók a munkák. a tudományos tevékenység értékelésével, ösztönzésével függ össze a minősítési rendszer is, amelynek reformjával a hozzászólók is egyetértettek.

a társadalomtudományokkal kapcsolatban elhangzott, az utóbbi évtizedben kétségkívül fontos és kiemelkedő eredmények születtek társadalmi valóságunk feltárásában. a közgazdaságtudomány feladatairól szólva hangot kapott az a vélemény, hogy szükséges és hasznos gazdasági helyzetünk, lehetőségeink kritikus hangvételű vizsgálata, ám ez a széles körű tevékenység nem nélkülözheti a koncepcióteremtés szándékát, az eddigieknél jobb megoldások keresését. elméleti munkánkat illetően fontos feladatunk a marxista elmélet - változó világbeli - szerepének pontos megértése és hazai gyakorlati alkalmazásának minél teljesebb elősegítése.

a vitában tizenketten kértek szót, s a javaslatokra, észrevételekre szentágothai jános és páál lenárd válaszolt.

a kétnapos plenáris tanácskozáson megvitatták, s módosításokkal, kiegészítésekkel elfogadták az akadémiai közgyűlés határozatát. a résztvevők tudomásul vették az akadémia elnökének és főtitkárának vitaíndítóját, valamint a testületek és a szakigazgatás tavalyi munkájáról szóló tájékoztatókat. megfogalmazták a hazánk és a műszaki haladás címmel elhangzott előadás és vita alapján a fontosabb teendőket, és javasolták a hosszú távú tervezést előkészítő szervezeteknek, valamint az országos műszaki fejlesztési bizottságnak, hogy azokat vegyék figyelembe. az akadémia a természettudományi-műszaki kutatásban fontos szerepet szán azoknak az új irányoknak, amelyek az elektronika, a számítástechnika és az automatizálás általános előrehaladásához, az energia- és nyersanyaghelyzet módosulása miatt szükséges változásokhoz és a biológia új eredményeihez kapcsolódnak. az ország műszaki fejlődésének feltételeit meghatározó társadalomtudományi feladatok közül kiemelték azok szociológiai, oktatási és igazgatási vonatkozásait. az akadémia közgyűlése felhívta a figyelmet a műszaki értelmiség helyzetében, és a haladásért felelős vezetők kiválasztásában jelentkező feladatokra. a közgyűlés elhatározta, hogy az akadémia elnöksége hozzon létre fűtőanyag- és energetikai komplex elnökségi bizottságot az energiahordozókkal való ésszerű gazdálkodás széles körű tudományos megalapozására.

/folyt.köv./

- 43 -

19.45/um

1950

20.

bb 22. /az akadémia...6.folyt./um

ezután tíz külföldi tudóst választottak meg az akadémia tiszteleti tagjának, akik tudományterületükön kimagasló eredményt értek el és közvetlen kapcsolatot tartanak a magyar tudományos élettel.

az új tiszteleti tagok: bay zoltán /amerikai egyesült államok, atomfizika/, frenand braudel /franciaország, történettudomány/, jean dausset /franciaország, immunológia/, lars ernster /svédország, bioenergetika, biokémia/, jürgen habermas /nszk, társadalomelmélet/, christopher hill /anglia, történettudomány/, guido sartori /olaszország, szervetlen kémia/, georgij konsztantinovics szkrjabin /szovjetunió, mikrobiológia/, marthe vogt /anglia, farmakológia/ és lauri a. vuorela /finnország, meteorológia/.

a közgyűléshez kapcsolódó események sora szerdán tudományos osztályülésekkel folytatódik az akadémián.

x x x

a közgyűlés plenáris ülésének befejeztével szentágothai jános nyilatkozatot adott kárpáti miklósnak, az mti munkatársának:

- közgyűlésünk központi tudományos előadásában vámos tiber impozáns gondolatsorban ismertette az alapvető feladatokat, amelyekkel a következő évtizedben, de már a következő öt évben is foglalkoznunk kell. nem kis erőfeszítésekre van szükség, hogy jelenlegi helyzetünket az európai nemzetek sorában megőrizzük, mindez megköveteli, hogy az akadémia is átgondolja tennivalóit, sőt megváltoztassa tudománypolitikai stratégiáját. ilyen feladat például a tudományos munka értékelési módszereinek kidolgozása, a teljesítmények objektív felmérése s ezekből a megfelelő következtetések levonása. alapvetően változtatni kell azon a közfelfogáson, amely a fiatal kutatót arra kényszerítette, hogy a tudományos képesítésnek az egymás után következő rangfokozatai után fusson. világosan megfogalmazódott a közgyűlésen: a tudományos munkásságnak nem disszertáció, hanem eredmény-orientáltságúnak kell lennie. mindez a tudományos minősítés gyakorlatának radikális megváltoztatását, a tudományos publikációk rendszerének felülvizsgálatát is feltételezi.

/folyt.köv./

- 44 -

19.50/um

20

bb 22. /az akadémia...7.folyt./um

- a tudománypolitikai stratégia változtatása ezenkívül más következményekkel is jár. így például korszerűsíteni szükséges a tudományos kutatások irányítását, az intézetek munkáját, az eddiginél nagyobb figyelmet kell fordítani a tehetséges fiatalok kiválasztására, munkába állítására. többen szóltak a közgyűlésen arról is, hogy a mai tudomány interdiszciplináris, azaz egy-egy kérdést a legkülönbözőbb tudományágak együttműködésével, módszereivel lehet csak megvizsgálni, kimunkálni. erre gondolva már az egyetemi képzésben meg kell keresni azokat a formákat amelyek ezt a szemléletet kialakítják a leendő tudósokban, szakemberekben. azaz jól felkészítő alapképzésre van szükség, és csak ezután a speciális ismeretek elsajátítására.

- most véget ért tanácskozásunk lényegesen hozzájárult ahhoz is, hogy bizonyos, az alapkutatásokkal kapcsolatos félelmet szertefoszlasson. a közgyűlés vitái azt mutatták, hogy minél magasabb szintűek az alapkutatások annál nagyobb valószínűséggel és annál rövidebb idő alatt lehet belőlük népgazdasági, társadalmi jelentőségű új felismerés, találmány, hasznosító, a gyakorlatban is alkalmazható tevékenység, vagy ipari termék. a tudomány belső törvényei alapján végzett kutatásnak természetesen bizonyos türelmi időt kell adni. azonban ez nem jelentheti azt, hogy jelentős összegeket fordítsunk öncélú, parttalan munkákra, igenis szükség van például elméleti fizikai, matematikai kutatásokra, amelyek eredményeit egyebek között az atomerőművek biztonságos üzemeltetésénél kamatoztatják. szó sincs tehát az alap- illetve az alkalmazott, fejlesztő kutatások közötti ellentétéről - mondta befejezésül szentágothai jános. /mti/

-.-

bb. 64. közművelődésünk helyzetéről tanácskozott a csepeli munkásforum

1981. május 5.

t/ár/rj ál

a közművelődési törvény végrehajtásának tapasztalatairól tanácskozott kedden a csepel művek munkásotthonában a csepeli központi munkásforum. a tanácskozás résztvevői - a csepel művek, a kerületi nagyüzemek dolgozói, a művelődési intézmények, vállalati művelődési bizottságok képviselőit - pozsgay imre művelődési miniszter tájékoztatta közművelődésünk helyzetéről, feladatairól, s válaszolt a jelenlévők kérdéseire.

/folyt.köv./
20.rj

45-

20

bevezetőjében hangsúlyozta: az ötödik ötéves tervben a társadalom széles rétegeinek művelődését, szellemi gyarapodását szolgáló intézmények egész sora létesült, s eközben jelentős szemléletbeli átalakulás is végbement, erősödött a műveltség megszerzésének igénye. az eddigi eredmények számbavételekor azonban meg kell állapítani, hogy egész népünk gondolkodásában még nem vált természetes igénnyé a műveltség folyamatos gyarapítása. ebben nagy szerepe van történelmi múltunk máig ható elmaradottságának, hiányoztak ugyanis azok a szellemi feltételek társadalmunkból, amelyek alkalmassak lettek volna arra, hogy milliók a közművelődés jegyében alakítsák életmódjukat, szabadidejüket, a magyar közművelődés legfontosabb feladatai tehát még előttünk állnak. ez azt is jelenti, hogy a művelődési intézmények, az iskolák nem szabhatják rövid távra tennivalóikat, - mondotta a miniszter.

szólt arról is, hogy az elmúlt fél évtizedben két és fél milliárd forintot fordított az állam új művelődési központok, kulturális intézmények, könyvtárak létrehozására, ám az előrelépés mértéke így is elmaradt az igényektől. a közművelődési program megvalósításakor közgondolkodásunk jelenlegi állapotát, s a tárgyi lehetőségeket egyaránt figyelembe véve kell megtennünk a következő lépéseket - hangoztatta pozsgay imre, utalva a közművelődés néhány időszerű feladatára is. így az ötnapos munkahétre való áttérés következményeire; a megnövekedett szabadidő új életmód változásával is jár, újabb kulturális szükségleteket támaszt. az ötnapos tanítási hétre áttérő diákoknak ugyan- csak tartalmas művelődési, szórakozási formákat kell teremteni.

a fórum több hozzászólója számolt be - saját üzemének tapasztalatai alapján - a szakmai képzéssel, a szakmunkások társadalmi megbecsülésével kapcsolatos gondokról. pozsgay imre válaszában elmondotta: átfogó tervet készül a magyar oktatási rendszer továbbfejlesztéséről, s ennek egyik fontos célja, hogy a szakmai képzést beillesse középfokú oktatásunk egészébe.

/folyt.köv./

20.05 rj

-46-

2015

így a szakmunkásképző iskolák senkinek sem jelentenek majd zsákutcát, a diákok számára közvetlenül elérhetővé válik a továbbtanulás lehetősége. ehhez az általános műveltséget közvetítő közismereti tantárgyak nagyjából azonos anyagát szükséges kialakítani valamennyi intézménytípusban. a pályaválasztás tartalmasabb, korszerűbb formáinak megteremtésével pedig azt a mai ellentmondást kívánják feloldani, hogy 14 évesen sok fiatal szinte végérvényes döntés elé kényszerül, miközben választása még nem lehet megalapozott.

az iskola és a közművelődés szorosabb kapcsolatában rejlő lehetőségekről is szó esett a tanácskozáson. csepel egyik iskolájában például - amint elmondották - iskolagaléria létesült, ahol rendszeresen tartanak képzőművészeti kiállításokat, s kamarahangversenyeknek, irodalmi esteknek is helyt ad az épület. az országban másutt is sorra születnek hasonló kezdeményezések, amelyek elterjesztéséhez azonban további tárgyi és anyagi segítség szükséges. ezt a támogatást pozsgay imre meg is ígérte a minisztérium nevében, hozzáfűzve, hogy az iskolák részvételével jelentősen gazdagodhatnak a lakóterületi művelődés formái, bázisai.

a fórum hozzászólói utaltak a közönségi izlés és a művészeti alkotások viszonyának ellentmondásaira is. ezzel kapcsolatban a művelődési miniszter rámutatott: egyes rétegek izléskultúrájának elmaradottsága semmiképpen sem indokolja, hogy bizonyos művészek e címen elhatárolják magukat a közönségtől, a tömegek igényeitől. a vita egyik résztvevője fogalmazott: túlzottan sokat kísérleteznek a művészek a közönség számlájára. az alkotóműhelyek kockázatvállalására az új kifejezőeszközök keresésére szükség van, s a kísérletekről éppen a közönségnek kell véleményt formálnia, ám e próbálkozások olyan, szűkkörű fórumok programjába illenek, amelyek nem riasztják el a befogadók széles tömegeit a mai művészettől - hangsúlyozta pozsgay imre. /mti/

-.-

b. új

20.10/rj

2015

ubb 63. óvári miklós beszéde - pótlás a mai bb 30-as hírünkhöz

t sl/pá um ál

1981. május 5.

a mai bb 30-as hírünkhöz /nemzetközi elméleti konferencia balatonföldváron/ pótlásként ismertetjük óvári miklós megnyitó beszédét.

x x x

Óvári miklós köszöntötte a tanácskozás résztvevőit, kiemelve a napirenden lévő téma fontosságát, a nemzeti és nemzetközi dialektikájának jelentőségét a munkásmozgalomban.

- a nemzetközi kommunista mozgalmat alkotó testvérpártok - mondotta - nemzeti keretek között folytatják harcukat közös céljaink megvalósításáért, a konkrét feltételek, a soron lévő közvetlen feladatok elérése megkülönböztet ugyan, de semmiképpen sem választhat el bennünket, a kommunista pártokat egyidejűleg jellemzik a nemzeti különbségek és az alapvető lényegi azonosságok, összeköt bennünket tudományos világnézettünk, a munkásosztály nemzeti hovatartozástól független, objektive egyező alapvető érdekei, s ennek alapján közös céljaink, internacionalista szolidaritásunk a nemzetközileg szervezett töke, az imperializmus elleni harcban, mindezek alapján nemcsak lehetséges, de szükséges is a nemzeti és a nemzetközi közötti összhang folyamatos megteremtése, együttműködésünk fejlesztése, egységünk szüntelen erősítése, a nemzetközi munkásosztály alapvető érdekközösségéből kiindulva a magyar szocialista munkáspárt kiemelkedő fontosságot tulajdonít a kommunista és munkáspártok proletár internacionalista szellemű együttműködésének.

- a szocialista forradalom győzelmével a munkásosztály megszünteti a nacionalizmus társadalmi alapjait - mondotta. - illúzióknak bizonyult azonban az a korábbi elképzelésünk, hogy a szocializmus építése során viszonylag gyorsan és végérvényesen kiiktatjuk majd társadalmunkban a nacionalizmus problémáját, a valóságban azt tapasztaljuk, hogy a nacionalizmus szocialista országokban is jelentkezik, mert a megdöntött társadalmi rend eszmei-ideológiai öröksége nem számolható fel könnyen. fennmaradását segíti az imperialista propaganda, esetenként pedig a szocializmus építése során elkövetett hibáink vagy ideológiai munkánk gyengesége is. sajátos eleme ennek a problémakörnek közép- és kelet-európában a nemzetiségek létezése, pártunknak meggyőződése, hogy a szocialista viszonyok létrejötte megteremti a legalapvetőbb objektív feltételeket mind a nacionalizmus végérvényes felszámolásához, mind a nemzetiségi kérdésnek a lenini elvek következetes szem előtt tartásával történő igazságos és tartós rendezéséhez.

/folyt. köv./

- 48 -

20.15/um

2035

bb 63. /óvári miklós ...1.folyt./um

ennek megvalósulása azonban a szocializmusban sem megy automatikusan végbe, itt is rendkívül jelentős a szerepe, s egyúttal a felelőssége a szubjektív tényezőknek, a kommunista és munkáspártok elméleti tevékenységének és gyakorlati politikájának. társadalmi rendszerünk, alapvető érdekeink és céljaink azonosságából fakad, hogy az egymás országaiban élő nemzetiségek objektive az összekötő kapocs szerepét tölthetik be közöttünk, s hogy ez így legyen, ez nemcsak minden egyes ország sajátos érdeke, hanem közös nemzetközi érdek is.

- az elmúlt években sajátos, a szocializmus, a társadalmi haladás és a béke ügye szempontjából egyaránt káros ellentétek, konfliktusok keletkeztek olyan országok között, amelyek egyaránt a szocialista társadalom felépítését tüzték célul. álláspontunk szerint a szocializmust építő országok között nem lehetnek olyan valós objektív érdekkülönbségek vagy ellentmondások, amelyek elkerülhetetlenül konfliktushoz vezetnek. ha ilyen konfliktusokra mégis sor kerül, azoknak elsősorban szubjektív okaik vannak: az internacionalizmus álláspontjáról való letérés, nacionalista elhajlás, nyílt nacionalizmus. ezek a konfliktusok is éppen arra figyelmeztetnek bennünket, hogy nem szabad lebecsülnünk a szubjektív tényezők szerepét, a nacionalizmusnak tett legkisebb engedmény, vagy a nemzeti érzelmeik megsértése egyaránt a valóságos problémák megoldása helyett azok elmérgesedéséhez, nyílt konfliktusokhoz vezet.

rámutatott: az mszmp programnyilatkozata megfogalmazta, hogy a fejlett szocialista társadalom építése olyan emberek munkáját és aktivitását igényli, akik számára a szocialista hazá szeretéte elválaszthatatlanul összefonódik a nemzetköziséggel. együttes erősítésük szocialista tudatformálásunk fontos feladata. a mi pártunk ma is a leghatározottabban elutasítja mind a burzsoá nacionalizmust, mind a kozmopolitizmust. a szocialista hazafiság és a proletár internacionalizmus egymástól elválaszthatatlan elveinek szellemében neveljük népünket, ifjúságunkat. hűek vagyunk nemzetünk piros-fehérvörös zászlajához és a nemzetközi munkásmozgalom vörös lobogójához. népünk legalapvetőbb nemzeti érdekeinek megfelelően óvjuk és szüntelenül erősítjük barátságunkat és szolidaritásunkat a szovjetunióval, a szocializmus, a haladás országaival és népeivel, a világ kommunista és munkáspártjaival - mondotta befejezésül óvári miklós. /mti/

- 49 -

20.15/um

2040

bb. 65. kiállítás nyergesujfalun a magyar-ndk vegyiszál gyártási együttműködésről

ber/rj az ál

1981. május 5.

a magyar viscosagyár és a premitzi friedrich engels műszálgár 25 éves együttműködéséről ad képet az a kiállítás, amelyet kedden nyitottak meg a nyergesujfalui nagyvállalatnál. a jubileum alkalmából küldöttség érkezett az ndk-beli üzemből. azok a műszaki szakemberek és szerelők jöttek el, akik segítettek magyarországon a vegyiszál-gyártás meghonosításában. az első nyergesujfalui szintetikus szál üzemhez, a danulon rost gyárhoz ugyanis az ndk-ból vásárolták a gépeket, és a premitziek irányították a szerelést. a termelés megindítását, a magyar vállalat szakembereinek egy csoportja pedig az ndk-beli gyárban sajátította el a technológiát. két évtizede a nyergesujfaluiak találmánya révén kétszeresére nőtt a viscosagyár teljesítménye, és ezzel a premitziekhez hasonló termelést értek el. a műszaki fejlesztésben azonban akkor is segítséget nyújtottak az ndk-beliek.

nyergesujfalun azóta sokféle vegyiszálat gyártanak, továbbra is együttműködve a premitziekkel; közös kísérletek szolgálják a minőség, a gazdaságosság javítását a bevált technológiák kölcsönös átvételét. /mti/

--

bb. 66. a közönségtájékoztató jelek egységesítéséről - nemzetközi konferencia balatonfüreden

szé/rj uz ál

1981. május 5.

a közönségtájékoztató jelek egységesítését tárgyaló konferenciát nyitották meg kedden 12 ország képviselőinek részvételével balatonfüreden. bevezetőül magyar zoltán, a szabványügyi hivatal osztályvezetője szólt arról, hogy miként lehet táblákon, egységes jelekkel - piktogramokkal - tájékoztatni a közlekedőt, a turistát.

/folyt.köv./
20.30 rj

-50-

2040

bb. 66. / a közönségtájékoztató... 1. folyt./rj

a nemzetközi szabványügyi szervezet /iso/ egyik munkabizottsága vállalkozott arra, hogy a 36 legfontosabbnak ítélt jelképről gyűjtsön be javaslatokat. nyolc ország, köztük hazánk szakembereit bízták meg a közvélemény kutatással. az egységesítésre szoruló közönségtájékoztató jelek mintatárát, a nemzetközi közvéleménykutatás tapasztalatait értékeli a balatonfüredi konferencián. /mti/

--

bb. 67. fakitermelő-gépek bemutatója jászberényben

laz/rj az ál

1981. május 5.

a hazai fakitermelés jelenlegi legkorszerűbb, legnagyobb teljesítményű gépsorát mutatták be kedden három megye - szolnok, hajdu-bihar és szabolcs-szatmár - nagyüzemi gazdaságokban tevékenykedő szakembereinek a jászberényi kossuth tsz erdészetében. a nagykunsági erdő- és fafeldolgozó gazdaság által rendezett bemutatón a résztvevők munka közben láthatták a gazdaság tulajdonában lévő svéd gyártmányú fakitermelő géplánc egységeit: a döntő daraboló és szállító gépet, amelyek működtetéséhez mindössze hat kezelő szükséges. a fa kidöntése, gally sa, méretre darabolása és kiszállítása az erdőből emberi kéz érintése nélkül történik, s e műveleteket a gépsor a legszélsőségesebb időjárási és terhelési viszonyok között képes elvégezni.

a géprendszer teljesítőképessége olyan nagy, hogy vele több nagyüzemi gazdaságban és segítséget nyújthatnak a fakitermeléséhez, amivel sok termelészövetkezet munkaerő hiányában gyakorta nem tud megbirkózni, a rendezők följajánlották, hogy szerződést kötnek a munkára a gazdaságokkal, az utóbbiak így teljesíthetik vágástervüket, az erdőgazdaság pedig gépeinek teljesítményét egészében kihasználhatja. /mti/

--

20.45 rj

-51-

2050

bb. 68. tolatás távirányítással

csiz/rj ká ál

1981. május 5.

görgős tolokocsi vasuti vagonvontató berendezést adtak át kedden az ájkai timföldgyár és alumíniumkohó ipari rakodó pályaudvarán. a berendezés kivitelezője a nógrádi szénbányák vállalalat. a vezérlő pultról irányítható elmés berendezés három műszakban ötven-hatvan vagon mozgatásra képes úgy, hogy a sínek között nincs szükség kézi beavatkozására. így műszakonként legalább két munkaerő megtakarítható, a balesetveszély pedig minimális.

a távirányítható tolató berendezés magyar találmány - prototípusát a borsodi szénbányák kazincbarcikai osztályozóján építették meg; gyártási jogát tavaly szerezte meg a nógrádi szénbányák vállalalat. az ajkán kivitelezett állomás első jelentkezése a piacon. a berendezés legfontosabb eleme a távirányítható tolokocsi, amely görgőivel a vágányok közé épített segédpályákon tetszés szerint előre-hátra mozgatható. a tolokocsi csuklós karjainak kitérítésével a görgők a vasuti kocsi kerékkarimáihoz nyomva végzik a tolatást. amint a vagon a helyére került, a csuklóskarok behuzhatók, a tolokocsi a vágányok közt a következő vasuti kocsihoz irányítható.

a gyártó vállalalat kisterenyei telepén rövidesen elkészül a referencia berendezés, amely a találmány széles körű - ipartelepi és más rendezőpályaudvari-alkalmazhatóságát hivatott a gyakorlatban bemutatni. /mti/

bb 69. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14 órától zárásig

um...

1981. május 5.

27. kongresszusi oklevél átadási ünnepség szentesen /7.jav./
28. a szombathelyi városi tanács és párt vb ülése - tervek, feladatok
29. sajtótájékoztató a román nagykövetségen /8.jav./
30. nemzetközi elméleti konferencia balatonföldváron
31. budapestre érkezett a bolgár ellátási miniszter/9.jav./
32. konferencia a pénzügyi politikáról
33. ülést tartott a reklámszövetség országos vezetősége /10.jav./
34. munkavédelmi felügyelők országos értekezlete síófokon
35. alba regia napok székesfehérvárott
36. az obt és a szolidaritási bizottság nyilatkozata
37. dr. posevitz tiborné és dr. vincze lászló kitüntetése
38. elhunyt jörös andrásné textilművész
39. bnv előzetes sajtótájékoztató a medicorban
40. osztrák szövetkezeti küldöttség érkezett
41. mezőgazdasági körkép
42. kite tanácskozás balmazújvárosban a kukoricavetésről
43. vörös zászló átadás kocsolán /11.jav./
44. meghalt ágoston imre
45. folytatódott a vöröskeresztesek nemzetközi konferenciája /12.jav./

/folyt.köv./

21.07.81

. 52 -

bb 69. /a belföldi...folyt./um

46. magyar-szovjet baráti találkozó simontornyán
47. televíziós gyermekműsorok és filmek fesztiválja kőszegen
48. forgalomkorlátozás
49. hazánkba látogat a macedon szocialista köztársaság végre
50. hajó tanácsának elnöke /13.jav./
51. író-olvasó találkozók horvátországi magyarlakta településeken
52. új előfonoda és zsugorító üzem bodajkon
53. történestanácskozás orosházán az agrárszocialista mozgalomról /14.jav./
54. magyar alkotások a cannesi filmfesztiválon
55. szabócs-szatmár megyei szállítási bizottság ülése
56. komárom és győr-sopron megyei vállalatok társasági szerződése lakásépítésre /15.jav./
57. riportfilm lengyelországról a tv-ben
58. jubileumi kiállítás george enescu emlékére /16.jav./
59. a vészprém megyei tanács vb ülése - színházfelújítás /17.jav./
60. mérleg a pest megyei környezettisztasági hónapról
61. szabó vladimir kiállítása oroszánban
62. gyermek és ifjúsági filmhónap szolnok megyégen
63. időjárás
64. óvári miklós beszéde - pótlás a 30-as hírhez /nemzetközi elméleti konferencia balatonföldváron/
65. közművelődésünk helyzetéről tanácskozott a csepeli munkásforum /19.jav./
66. kiállítás nyergesújfalun a magyar-ndk vegyiszl gyártási együttműködésről
67. nemzetközi konferencia balatonfüreden a közönségtájékoztató jelek egységesítéséről
68. fakitermelő gépek bemutatója jászberényben
69. magyar találmány: a távirányítható tolató berendezés

18-as jav. a 22-es hír /az akadémia/ 4. folytatására ment.

/mti/

..-

- 53 -

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy, koronczay emil,
ágoston lászló

21.11/um

21.50